

Tovačovský kamelot

Prosinec 2013

číslo 5

cena 15 Kč

Z obsahu

Informace z MěÚ

ZŠ a MŠ Tovačov

Ze společenského dění

Ze sportu

Pozvánky

Inzerce

Umístění vánočního stromu na náměstí v Tovačově

Opravené budovy v našem městě

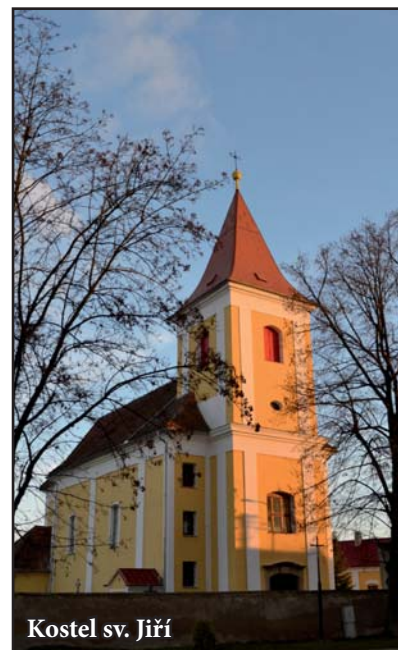
Sportovní hala

Velořexy na zámku v Tovačově

Altán na zámku

Kostel sv. Jiri

Slovo starosty

Vážení občané, konec roku 2013 se kvapem blíží a nabízí se tak otázka, jaký vlastně byl ten právě končící rok. Já se ve svém příspěvku zaměřím na stručné hodnocení některých událostí, které považuji za důležité pro naše město a jeho občany. Podrobné hodnocení roku 2013 vám předložím až v prvním čísle kamelotu na začátku příštího roku.

Dovolím si tvrdit, že rok 2013 byl pro naše město rokem úspěšným. Po několika letech příprav se nám podařilo konečně dosáhnout na velmi slušné finanční prostředky z dotačních programů EU. Mohli jsme tak zahájit hned tři velmi důležité akce. Těsně před dokončením je zateplení sportovní haly. Tuto akci vám přiblížím v samostatném článku uvnitř tohoto čísla. Zahájeny byly také přípravné práce na vybudování výstražného a vyzoumivacího systému pro naše město. V rámci tohoto projektu získáme nový bezdrátový rozhlas s možností dálkového přístupu integrovaného záchranného systému, vodoměrnou stanicí na řece Moravě, která bude umístěna na Markově mostě, dešťové senzory, které budou umístěny na střeše zdravotního střediska, a také nový digitální protipovodňový plán. Předpokládaný rozpočet projektu činí celkem 2,5 mil. Kč a dotace z Operačního programu Životní prostředí je stanovena na 90% celkových ustatných nákladů. Zbývající část ve výši 10% budeme hradit z rozpočtu města v roce 2014.

Další velmi důležitou a nákladnou akcí, na kterou jsme se dlouho připravovali a která byla zahájena v pondělí 18. listopadu a bude trvat bez jednoho měsíce celý rok, je Památková obnova Spanilé věže zámku Tovačov. V rámci této akce bude celý vnější plášť věže očištěn, chybějící části omítek budou doplněny a na závěr bude celý plášť věže barevně sjednocen. Restaurovat se budou všechny kamenné, ocelové a dřevěné prvky, které se na věži a v jejich vnitřních prostorách nacházejí. To se týká zejména kamenných portálů, okenních ostění, říms a také všech erbů. U dřevěných prvků se jedná zejména o podlahy, schody, okna a dveře. Provedena bude rovněž kompletní výměna elektroinstalace. Na tuto akci byla vypsána veřejná zakázka. Zájem mělo celkem deset firem, ale po prohlídce věže se přihlásily pouze tři. Nejvýhodnější nabídku předložila firma Ptáček, s.r.o., z Kojetína, která bude kompletním dodavatelem všech prací, které se na věži v rámci její obnovy budou realizovat. Celkové náklady činí 9,7 mil. Kč. Z této částky bude 70% hrazeno z Regionálního operačního programu Střední Morava. Zbývajících 30 % bude hradit město Tovačov prostřednictvím úvěru od vybrané banky. Akce to bude zcela jistě velmi náročná, ale nebude znamenat uzavření zámku. Jeho provoz v sezóně 2014 bude probíhat bez výrazných omezení. Pouze na věž se návštěvníci nedostanou.

Další etapou pokračovaly také práce na generální opravě budov naší základní školy. V tomto roce byla vyměněna všechna okna na školní budově v ulici Podvalí, pokračovaly práce na rekonstrukci žákov-

ských toalet a na přelomu října a listopadu se nového nátěru konečně dočkala také střecha na budovách v ulici Förchtgottova. Celkové náklady na tyto práce činily téměř 1 mil. Kč a hrazeny byly ze schváleného rozpočtu na rok 2013.

Velkou radost mi udělalo také získání dotace na vybudování nového dětského hřiště v ulici Kpt. Jaroše v oploceném prostoru vedle areálu mateřské školy. Uspěli jsme s projektem „Chceme si hrát v zahradě“, který jsme připravovali ve spolupráci s Klubem dětí a mládeže Tovačov. Celkové náklady činily 548 tis. Kč a 70% finanční podporu jsme získali z programu Podpora obnovy a rozvoje venkova Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Na základě výsledku výběrového řízení se realizátorem projektu stala společnost Hřiště, s.r.o., z Brna.

Kromě výše uvedených náročnějších stavebních projektů se v našem městě realizovala také řada dalších menších akcí. Sem patří zejména výměna oken na domě se službami pro seniory v ulici Široká, dokončení oprav budovy bývalé márnice na městském hřbitově, dokončení statického zajištění části hotelu U Tří králů včetně zhotovení nových omítek celého dvorního traktu. V oblasti památkové péče stojí za zmínku restaurování kamenné vany kašny na náměstí a památková obnova altánu v zámeckém parku. S opravou altánu vás podrobněji seznámím v samostatném článku.

Kromě výše uvedených akcí, které přispějí alespoň k částečnému zlepšení vzhledu našeho města, mě potěšily také některé kulturní akce. Jsem rád, že se letos opět vydařil hudební festival Tovačovský portál, a dle četných ohlasů soudím, že i letošní hodové oslavy se líbily. Příprava a organizace těchto akcí není jednoduchá a nebyla by možná bez značné finanční podpory Olomouckého kraje a některých sponzorů. Nebyla by ani náhodou možná bez všech těch, kteří spoustu svého volného času věnovali jejich přípravě. Těm všem patří náš dík.

Vážení občané a čtenáři,

na závěr prosím přijmete mé pozvání na adventní akce, které se v našem městě uskuteční počínaje nedělí 1. prosince a konče Silvestrem. Těšit se můžete na Rozsvícení vánočního stromu na náměstí opět s Pavlem Novákem, Zpívání koled na nádvoří zámku a Vítání roku 2014 na náměstí. Těšíme se na vás.

Dovolte mi popřát vám všem pohodové a krásné vánoční svátky a mnoho štěstí a radosti do blížícího se roku 2014.

Leon Bouchal, starosta města

Informace z Městského úřadu

TRŽNÍ ŘÁD

Nářízení č. 1/2013 TRŽNÍ ŘÁD

Rada města se na svém zasedání dne 12.6.2013 usnesením č. 629/41-13 usnesla vydat na základě § 18 odst. 1 a odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 11 odst. 1 a § 102 odst. 2 písm. d) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů, toto nařízení.

Čl. 1 Účel nařízení

Toto nařízení stanoví podmínky podomního prodeje ve městě Tovačov.

Čl. 2 Základní pojmy

„Podomním prodejem se rozumí všechny formy prodeje zboží a poskytování služeb bez předchozí objednávky, případně i pouhá nabídka zboží či služeb, které jsou prodejci provozovány obchůzkou jednotlivých bytů, domů nebo veřejného prostranství, jakož i objektů sloužících k rekreaci.“

Čl. 3 Podomní prodej

Podomní prodej je na území města Tovačov zakázán.

Čl. 4

Kontrola

Kontrolu dodržování tohoto nařízení provádí Městský úřad Tovačov prostřednictvím pověřených zaměstnanců.

Čl. 5

Sankce

(1) Poruší-li právnická osoba nebo fyzická osoba, která je podnikatelem, při výkonu podnikatelské činnosti povinnost stanovenou tímto nařízením, může jí být podle zvláštního právního předpisu[1] uložena pokuta až do výše 200.000 Kč.

(2) Poruší-li fyzická osoba povinnosti stanovené tímto nařízením, může jí být podle zvláštního právního předpisu[2] uložena pokuta do výše 30.000 Kč.

Čl. 6

Účinnost

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

*Mgr. Bc. Leon Bouchal v.r.
starosta*

*Marek Svoboda v.r.
mistostarosta*

Vyvěšeno na úřední desce dne: 13.6.2013

Sejmuto z úřední desky dne: 1.7.2013

[1] § 58 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů

[2] § 46 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Sportovní hala v novém kabátě

Jedno známé přísloví praví: „Do třetice všeho dobrého a zlého“. Platilo i v případě oprav naší sportovní haly. Dvakrát jsme se snažili získat dotaci na její rekonstrukci. Marně. Teprve třetí pokus nám vyšel. Uspěli jsme s projektem „Zateplení objektu městské víceúčelové haly v Tovačově“, na který jsme získali dotaci z Operačního programu Životní prostředí a také ze Státního fondu životního prostředí. Předpokládaný rozpočet na tuto akci činil celkem 10 mil. Kč. Po ukončení výběrového řízení tato částka klesla přibližně na polovinu. Stavební společnost Navrátil, s.r.o., z Prostějova získala zakázku za nejvýhodnější nabídnutou cenu 5,5 mil. Kč. Tato částka bude hrazena přibližně z 50% z poskytnuté dotace. Na zbývajících 50% vypsalo město Tovačov veřejnou soutěž na po-

skytnutí finančního úvěru. Nejvýhodnější podmínky nabídla ČSOB, a.s., se kterou byla následně uzavřena úvěrová smlouva. Práce byly zahájeny 1. 8. 2013 a ukončeny budou 30. 11. 2013. V průběhu realizace bylo provedeno zateplení celé střechy a položení nové střešní krytiny, statické zajištění prasklin obvodového pláště, zateplení celého obvodového pláště, výměna oken v hlavním sále a výměna prosklených výplní a dveří hlavního vchodu. Na střechu haly byl umístěn nový zádržný systém, vyměněny byly všechny okapy a okapové svody, nainstalován byl nový hromosvod a na

závěr byla celá budova opatřena novou omítkou s barevným nátěrem. Vymalován byl také hlavní sál. Kladné ohlasy na vzhled našeho jediného stánku tohoto typu nás velmi těší.

Kromě výše uvedených prací financovalo

Tovačovský kamelot

město Tovačov přímo ze svého rozpočtu rekonstruovali hlavních sociálních zařízení v hale. Také na tuto akci, které měla dle projektovaného rozpočtu stát více než 1 mil. Kč, byla vypsaná veřejná soutěž. Nejvýhodnější nabídku v hodnotě 725 tis. Kč předložila firma Stavbros, s.r.o., z Brodku u Prostějova. Práce byly zahájeny v září a ukončeny by měly být do 30. 11. 2013.

Jakmile naši halu navštívíte a vyrazíte na nové toalety, dáte mi jistě zapravdu, že se změnily k nepoznání.

I po všech již realizovaných stavebních úpravách naše hala stále ještě není v ideální kondici. Je stále co zlepšovat. Zasloužila by si novou palubovku, jiné, nejlépe skládací a přenosné pódium, lepší zázemí pro cvičence, větší prostory pro skladová-

ní stolků, židlí a náradí, no a v neposlední řadě lepší přístup a příjezd včetně parkoviště pro návštěvníky. Uvidíme, jak se nám bude dařit v pokračování její rekonstrukce. Je to jistě námět, kam investovat finanční prostředky nejen v příštím kalendářním roce, ale i v letech následujících.

L. Bouchal

Oprava altánu v zámeckém parku

Pozorní návštěvníci našeho zámku zcela jistě zaregistrovali výraznou změnu vzhledu altánu, který se nachází v zámeckém parku. Na konci roku 2012 hrozilo, že značně zdevastovaný altán s děravou střechou nepřežije zimu. Po dohodě se zástupci památkové péče jsme zahájili práce vedoucí k postupné obnově této drobné památky. Ještě před koncem roku 2012 byla z altánu odstraněna stará střešní krytina a následně také celý krov. Střecha altánu byla v takovém stavu, že nemělo smysl cokoli opravovat či zachraňovat. Novou střechu (krov včetně nové střešní krytiny - taška bobrovka) získal altán na přelomu roku 2012 a 2013.

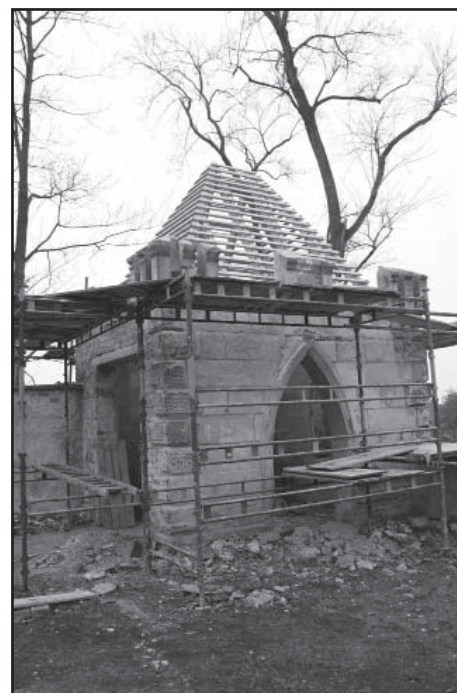
Další etapou pokračovaly práce až od jara 2013. Město Tovačov získalo dotaci ve výši 100 tis. Kč z Programu regenerace městských památkových zón Ministerstva kultury ČR. To stačilo na pokrytí necelých 50% celkových nákladů. Zbývající část 154 tis. Kč byla hrazena ze schváleného rozpočtu roku 2013. Za tuto částku byl altán kompletně zrekonstruován. Doplněny byly chybějící štuky, obvodové stěny získaly nové vnitřní i

vnější omítky, které byly na závěr opatřeny barevným nátěrem. Na podlaží je nová dlažba a okolo altánu nový chodník ze žulových kostek. Dodavatelem těchto prací byla naše místní firma T-Stavitelství, s.r.o., Tovačov. Myslím si, že poměrně náročnou akci zvládla bez chyby. V současné době čekáme již jen na instalaci nových kovaných mříží, které pro nás vyrábí umělecký kovář Stanislav Příkrýl z Prostějova.

Nabízí se otázka, k čemu nám bude opravený altán a proč do něj město investovalo nemalé peníze. Je to jednoduché. Zákon nám ukládá povinnost řádně pečovat o stav všech kulturních památek, které vlastníme. Tomu se nemůžeme vyhnout. V opačném případě by nám hrozila značná pokuta. Tovačov má rozsáhlou památkovou zónu a značné

množství kulturních památek zapsaných v Ústředním seznamu kulturních památek ČR. To je na jedné straně ohromné plus našeho města, ale také zátěž pro rozpočet, se kterou musíme počítat. No a co tedy dál s opraveným altánem? Je to pěkné místo třeba pro uspořádání venkovních svatebních obřadů. Zájem o ně stále stoupá a výtěžek z nich je pro příjem do městského rozpočtu docela zajímavý.

L. Bouchal

ZŠ a MŠ Tovačov

Výlet s turistickým kroužkem

V sobotu 12. října 2013 jsme vyrazili s paní učitelkou Polzerovou a Ticháčkovou na turistický výlet do Brna. Cestu jsme začali v 6 hodin ráno autobusem do Kojetína. Potom jsme na nádraží v Kojetíně čekali půl hodiny na vlak. Když vlak přijel, jeli jsme asi 10 minut do Nezamyslic. V Nezamyslicích jsme přestoupili na vlak, který jede přes Ivanovice, Vyškov, Holubice a přes menší vesničky až do Brna. V Brně jsme nasedli na tramvaj a jeli ke známé brněnské přehradě (Brňáci jí říkají prigl – pozn. redakce). Pak nám paní učitelky koupily lístky na loď. Nastoupili jsme na parník a hodinu jsme pluli po nádrži k hradu Veveří.

Když jsme vystoupili na zastávce s názvem Veveří, viděli jsme nádherný pohled na obrovský hrad.

Cesta k hradu byla dlouhá, tak jsme cestou pozorovali mechy a lišejníky, aby nás nebo-

lely nohy.

Když jsme došli k hradu Veveří, rozzářily se nám oči, jak je velký. Potom si všichni koupili vstupenku do hradu. Z hradu z jedné věže byl nádherný výhled.

Po prohlídce jsme si šli koupit občerstvení na dlouhou cestu zpátky ke kotvě. Když jsme těch dlouhých 8 kilometrů ušli, byli jsme rádi, že si v tramvaji sedneme. Když jsme vystoupili na hlavním nádraží v Brně, čekali jsme s unavenými nohama na vlak. Vlak nakonec přijel s menším zpožděním, ale nám to nevadilo, protože jsme si mohli odpočinout. Když jsme dojeli domů, če-

kali nás rodiče, nebo jsme šli domů sami.

Výlet se nám všem moc líbil.

Martin Frömel, 6.A

Halloweenská party

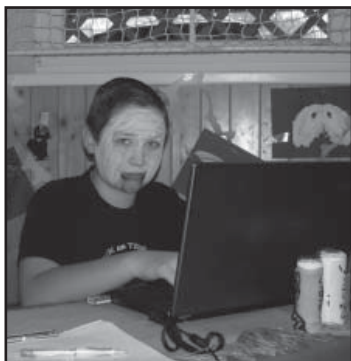
V pátek 8.11.2013 se ve školní tělocvičně žáci druhého stupně ZŠ Tovačov mohli zúčastnit Halloweenské party, kterou pro ně připravil Klub rodičů a přátel školy (KRPŠ). Na programu a výzdobě se však podíleli z velké části i žáci druhého stupně. Každá třída se do přípravy nějak zapojila. Šestáci si vymysleli tombolu a vyrobili plakáty s pozvánkou na party, které rozvěsili po celé škole. Sedmáci měli na starosti výzdobu, kterou ale v rámci hodin výtvarné výchovy pomáhali vytvářet i žáci jiných tříd. Díky tomu mohla být tělocvična a přilehlé chodby plné namalovaných a vyrobených hadů, čarodějnic, dýní, upírů a dalších halloweenských rekvizit. Osmáci a devátáci měli na starosti program.

Členové KRPŠ připravili pro žáky občerstvení. Podávaly se například lidské prsty (válečky lineckého těsta s marmeládou místo krve a mandlí místo nehtu), které vypadaly opravdu věrohodně a strašidelně. V rámci programu proběhla také volba

halloweenské miss. Byly vyhlášeny tři kategorie. Nejstrašidelnější, nejoriginálnější a nejsílenější masky si odnesly ručně vyrobenou korunu i šerpu a krásně nazdobené bublifuk. Všichni zúčastnění se mohli zapojit do různých her a hlavně si zatančit na mini diskotéce.

Výzdoba v tělocvičně i na chodbách u tělocvičny, kde se nacházelo občerstvení, byla moc povedená. Žáci, kteří přišli v nejrůznějších strašidelných kostýmech, si party moc užili a už se těší na nějakou další akci.

*Za zúčastněné žáky
Michaela Křepelková
a Tereza Fildánová z 8.B*

Keramický kroužek

13 - tolik let se už v naší škole „dělá“ keramika.

Co tomu předcházelo? Nadšení, několik kurzů a chuť udělat něco pěkného nebo užitečného z obyčejné hlíny.

Na počátku kroužku Keramiky byly dvě paní učitelky – Arana Nosálová a Dagmar Nováková. A pak také ochota pana ředitele koupit do školy keramickou pec. Ta první měla obsah 50 l a dodnes slouží, i když je to už stařenka.

Za 13 let vyrobili žáci naší školy spoustu krásných výrobků. Tyto vystavovali na 10 výstavách ve škole, ale také jimi udělali radost svým blízkým. Několik ocenění získali i v soutěžích vypisovaných každoročně keramickým časopisem Golem.

Tvořit z hlíny není jen něco z ní uplácat. Děti se učí zpracovávat ji různými způsoby a také různě dokončit. Výrobky mohou být rezné, barvené oxidy kovů, engobami nebo glazurami, což bývá nejtěžší. A nápady? O

ty také není nouze. S některými přijde paní učitelka Nováková, jiné realizují sami žáci v hodinách volné tvorby. Výsledkem jsou kachle, domečky, kočky, psi, sovy, ježci, medvědi i koně a také užitečná keramika jako misky, hrnky, konvičky, tužkovníky, svícny a spousta dalších výtvorů.

Před třemi lety se keramická dílna přestěhovala do školní dílny v budově ZŠ. Je v ní nová větší pec a hlásí se stále více zájemců o tvoření (letos je ve třech kroužcích 47 dětí). Jen prostoru je dost málo, hlavně na sušení a ukládání výrobků.

Od roku 2000 se v keramické dílně vystřídalo na čtyři stovky dětí, z nichž některé vydržely i několik let, jiné to jen zkusily. Všechny však spojuje

radost, když svými vlastnoručně vyrobenými kousky potěšily maminky, babičky, tatínky, dědečky a kamarády.

*Zpracovala: p.uč. Dagmar Nováková
a Eliška Večeřová ze 6.tř.*

Dýňová slavnost v MŠ

Ve čtvrtek 31. listopadu se na zahrádce Mateřské školy v Tovačově konala každoroční Dýňová slavnost. Po setmění se na náměstí sešla spousta malých i velkých strašidýlek, která v čele s Bílou a Černou paní přivedla všechny odvážlivce lampionovým průvodem do školky. Tam už na děti čekala tajemná zahrada vyzdobená svítícími dýněmi a čarodějnice, které v temných zákoutích rozdávaly dětem odměny za jejich statečnost. Nechyběla ani strašidelná diskotéka a vypuštění lampionů přání. Velké poděkování posíláme všem rodičům za nádherně vyřezané a vyzdobené svítící dýně, které nám ozdobily zahradu. Další poděkování patří všem, kteří se podíleli na zdárném průběhu naší Dýňové slavnosti - pečení perníčků, ztvárnění tajemných bytostí a pomoc při chystání, panu Svobodovi za ozvučení a hudební aparaturu, paní Svobodové za přípravu výborného punče. Vítězek jsme dostali sponzorským darem a bude použit pro děti na dárečky pod stromček. Děkujeme také panu Schaferovi a firmě PAŠAMA (mořské rybky) za sponzorský finanční dar, který bude přidán na dárečky k vítězku z Dýňové slavnosti.

Barbora Krybusová

Různé

Oprava kostela svatého Jiří

„Tak konečně jsme se dočkali,“ může si pomyslet kdokoli z obyvatel Tovačova. Léta jsme chodili kolem kostela svatého Jiří, který byl ozdoben pouze lešením. Nyní lešení zmizelo a my vidíme, poeticky řečeno, nový žlutobílý kabátek tovačovského hřbitovního kostela.

Blíží se konec roku a to bývá příležitost k hodnocení, k hodnocení čehokoli - například uplynulého období nebo vykonané práce. Dovolte tedy několik řádků k problematice opravy výše zmíněného kostela.

Kostel svatého Jiří je nejstarším kostelem v Tovačově, poprvé se připomíná v roce 1297, kdy sloužil jako farní kostel pro obyvatele původního Tovačova. Jeho dnešní podoba pochází z roku 1752, tehdy byl postaven bez věže. Věž byla k němu přistavěna až v roce 1776. Tento kostel je možná trochu opomíjenou památkou, která nám zbyla po předcích, ale rozhodně k Tovačovu patří a nemělo by nám být lhostejné, v jakém stavu se vynachází.

V současné době je kostel používán k pohřebním obřadům a výjimečně jsou zde slouženy i další mše, jako například u příležitosti svátku svatého Jiří nebo na svátek zemřelých.

Pamětníci si možná připomenou rozsáhlou opravu kostela z poloviny sedmdesátých let minulého století.

Myšlenka na současnou opravu fasády hřbitovního kostela svatého Jiří vznikla v roce 2000, kdy se měly vyměňovat okapy na věži kostela. Při této příležitosti se zjistilo, že povětrnostní vlivy se podepsaly na fasádě celého kostela, zejména věže. Zača-

lo se uvažovat o možné opravě. Skupina nadšenců se rozhodla realizovat tuto akci vlastními silami, z vlastních prostředků a z darů dalších farníků. Nechtěli zatěžovat farní rozpočet. Jenže plán je jedna věc a realita druhá. A tak se stalo, že nadšení pomalu vyprchalo, akce se stávala zátěží, častějšími se stávaly různě dlouhé pauzy v práci, které byly způsobeny jednou nedostatkem financí, podruhé nutností řešit jinou akutnější problematiku (například opravu větrem pobořené zídky u farské zahrady), případně osobními problémy dobrovolníků. Zhruba před třemi lety se práce zastavily úplně.

V této době se opuštěné akce chopila Jana Jeklová, která díky svým organizátorským schopnostem a podpoře rodiny i dalších lidí dokázala znova zahájit zastavenou práci. Podařilo se jí spojit síly mladých farníků i těch starších a pokračovat tam, kde se přestalo.

Přesto trvalo další tři roky, než se mohlo říci, že to hlavní je hotovo, i tak zbývá ještě další práce na příští rok (mimo jiné je třeba dodělat sokl kolem celého kostela).

Jedním z problémů, které se musely průběžně řešit, byl nedostatek financí. Sháněly se různě, byly dary farníků, probíhal sběr starého papíru, za zmínku však stojí i jiný příjem, a sice výtěžek z benefičního koncertu tovačovské scholy, který se uskutečnil pod názvem „Schola tak trochu jinak“ a který proběhl 8. září tohoto roku ve farním kostele svatého Václava a

setkal se s velkým ohlasem.

Na závěr poděkování: Na prvním místě je třeba poděkovat Janě Jeklové za to, že měla dost odvahy a zhostila se nelehkého úkolu, jakým byla tato akce, mohla se přece věnovat svým zájmům a starosti přenechat jiným. Poděkování patří městu Tovačov, zejména místostarostovi panu Marku Svobodovi, dále panu Josefu Ossosovi - zaměstnanci města Tovačov, panu Janu Zlámalovi - zástupci Zemědělského družstva Kokory, firmě Pronájem plošin KT, s.r.o., Tovačov, panu Ladislavu Krátkému, panu Josefu Jeklovi, paní Ivance Čelechovské, která neúnavně sháněla a shání finanční prostředky. Dále je třeba poděkovat všem dobrovolníkům z Tovačova, Klopotovic, Ivaně i Kojetína, kteří se ve svém volném čase bez nároku na odměnu podíleli na opravách.

V neposlední řadě patří dík všem dárcům, kteří jakkoli přispěli na opravu kostela svatého Jiří v Tovačově.

Marie Němcová

Věž tovačovského zámku

Spanilá, sličná, krásná, nádherná i štíhlá – všechny tyto přívlastky můžeme použít, chceme-li hovořit o tovačovské 96 m vysoké zámecké věži. Portál, kterým se pyšní a který je datován rokem 1492, je zároveň považován za nejstarší renesanční památku v zemích na sever od Alp.

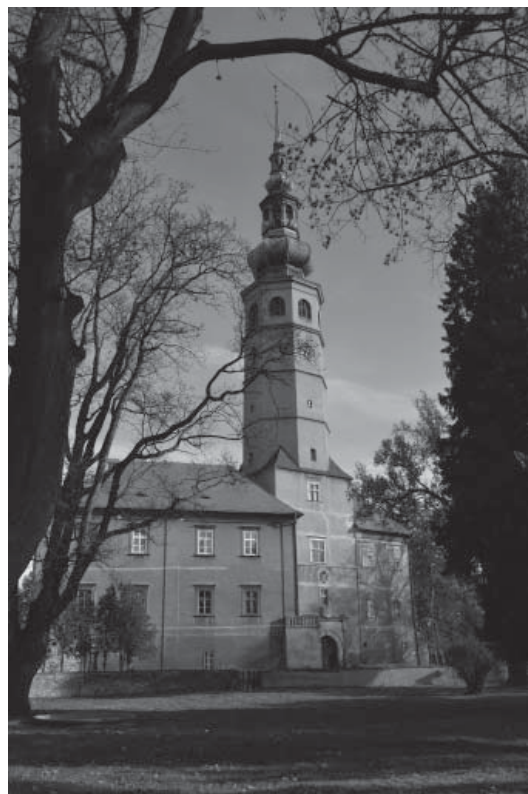
Věž je jednou z nejstarších částí zámku. Cimburkové a později i Pernštejnové si už tehdy v době jejího vzniku museli být vědomi, jak významnou architektonickou památku vytvoří. Místní rovinatý terén podtrhuje všechny její přednosti, kterými bezesporu jsou krása, štíhlost nebo spanilost. Je vidět z dálky, téměř ze všech světových stran a pro mnoho rodáků i místních je synonymem slova domov. Věž je symbolem Tovačova a kolorit města si nedovedeme představit bez siluety zámecké věže. Současný stav odpovídá jejímu stáří a množství rekonstrukcí, které zde proběhly. Ta nejrozsáhlejší se děla v letech 1887 – 1890, ještě za posledních majitelů Gutmannů. Ty pozdější byly vždy v daleko menším rozsahu. Poslední proběhla v roce 2008 a týkala se hlavně výměny krovů a trámů v kopuli věže.

V roce 2012 byla v rámci Regionálního operačního programu Střední Morava

schválena památková obnova Španilé věže zámku v částce asi 10 milionů korun. Realizace probíhá v letošním roce, kdy byla řešena projektová dokumentace, restaurátorské záměry, závazná stanoviska, stavební povolení apod. Od letošního listopadu do konce příštího roku pak budou probíhat opravy, rekonstrukce a celková obnova ve věžních tubusech. Jedná se především o restaurování dřevěných, kamenných a kovových prvků ve vnitřních částech věže, renovaci věžních komnat nebo vyhlídkového ochozu. Mělo by dojít i k obnově vnějšího pláště – břizolitové fasády, i když zde se asi velké změny nedočkáme, neboť památková péče trvá na zachování břizolitové omítky.

Celkovou rekonstrukci bude provádět firma Ptáček pozemní stavby z Kojetína, která vyhrála výběrové řízení.

Od listopadu bude silueta věže postupně zahalena lešením, které bude stát do výšky poslední římsy, což je výška asi 24 pater. Konec letošního roku a celý příští rok bude možný vstup do zámku jen s určitým omezením a za určitých podmínek.

V sezóně 2014 zůstane věž pro návštěvníky uzavřena. Vyhlídkový ochoz bude přístupný až pro sezónu roku 2015.

Kvetazaj

Ohlédnutí tovačovských Hanáků

Minulá taneční sezóna tovačovských Hanáků začínala spolupřipádáním náročného a vydařeného Setkání Hanáků na Svatováclavských hodech V Tovačově. Číslo 665 krojovaných Hanáků se nepodařilo na letošní akci v Prostějově překonat.

Úspěšná akce nás podpořila v další naší profolklórní činnosti v následujícím roce. Plní elánu jsme připravili 17. hanácké bál a účastnili se v krojích několika akcí nejen v Tovačově. Připomínáme Vánoční kolo-dování Hanáčku v tovačovském zámku, po delší době opět Vodění medvěda společně s Hanáčkem a dechovkou Příkazanka, spolupřipádáním Přehlídky dětských

souborů „Tovačovské fěrtóšek“, účast dětí z Hanáčku na přehlídce v Prostějově, vynášení Moreny s Hanáčkem, účast s vystoupením na tradičním tovačovském jarmarku 8. 5., vystoupení Hanáčku i Hatí na Hanáckých slavnostech a jízde králů v Chropyni, vystoupení Hanáčku na výročí Domova seniorů v Tovačově, vystoupení hanáckého souboru Hatě k výročí obce Kyselovice, na slavnosti v Drahlově, o prázdninách v Laa Therma v Rakousku, na Setkání Hanáků letos v Prostějově a na hodech v Tovačově společně s dechovkou Věrovanka. Odlehčením nácivku folklórních programů se podařilo s dětmi v Hanáčku nacvičit minulým školním roce veselé taneční programy Námořníci a Havajské tanečnice a na několika místech s tímto k radosti dětí i rodičů vystoupit. Podařilo se uskutečnit pro děti v Hanáčku také několik akcí blízkých lidovým tradicím za pomoci rodičů. Dětem se určitě líbil například výlet za zvířátky na farmu do Vlkoše.

V říjnu začíná každoročně příprava

pro další taneční sezónu. Na Hanácké bál připravují Hatě nejen nové taneční pásmo z hanáckých písní a tanců, ale i stejně pečlivě originální půlnoční vystoupení. 18. hanácký bál se uskuteční 8. února 2014. Těšíme se také na velmi oblíbenou hudbu, která bude na bále hrát, a to „Kanci paní nadlesní“ z Brna. Ještě je čas posílit řady našich tanečníků o nové tanečnice a taneční páry. Kdo by měl zájem, přijďte mezi nás, nesedte doma, s námi je plno legrace. Zkousíme každou neděli v 18h v tělocvičně v ZŠ.

Bohatý program hanáckých souborů by se neuskutečnil bez podpory našich rodin, vedení města, školy, našich sponzorů nejen z Tovačova i širší tovačovské veřejnosti.

Všem, kdo se o činnost hanáckého souboru Hatě a Hanáček zajímají a podporují nás, děkujeme a že budeme tancovat dál, slibujeme, na naše akce Vás zveme, kde krásu hanáckých krojů, tanců a písní Vám rádi předvedeme. Do nového roku 2014 Vám přejeme štěstí, zdraví, ať Vás život neunaví. A pokud volnou chvíli budete mít, přijďte si s námi zatančit.

HASIČSKÉ STRÍPKY

To, že hasičská práce není jen o výjezdech, cvičeních a péči o techniku a výstroj, ale také o soutěžích kulturních a jiných akcích, si tovačovští hasiči připomněli v měsíci září, kdy proběhly hned dvě hasičské svatby.

Novomanželům přejeme mnoho štěstí, zdraví a pohody na cestě společným životem.

Dne 17. 10. 2013 proběhlo v Tovačově setkání zasloužilých hasičů přerovského okresu, kteří si při této příležitosti také prohlédli prostory tovačovského zámku.

A jelikož se pomalu blíží konec roku 2013, dovolte mi, abych v zastoupení SDH Tovačov Vám všem popřál příjemné prožití svátků vánočních, do roku 2014 hodně zdraví,

šťěstí a pohody, aby v rodinách panoval klid a spokojenost a hlavně, aby se nám všem vyhnuly živelné a jiné pohromy.

Mgr. Antonín Havlín

Vzácný lyskonoh ploskozobý se objevil v Tovačově

Lyskonoh ploskozobý se v České republice vykytuje jen velmi vzácně a ojediněle. Ornitologové dosud evidovali pouze 20 jeho výskytů v ČR od roku 1843. V těchto dnech jej objevili ornitologové na Hradeckém rybníku v Tovačově. Jde o 21. pozorování lyskonoha ploskozobého v ČR za posledních 170 let. Lyskonoh ploskozobý je drobný pták o velikosti drozda, měří 20 až 22 cm a rozpětí křídel má 34 - 41 cm. Patří do skupiny bahňáků, kteří vyhledávají potravu, drobný vodní hmyz a jeho larvy, v mokřadech a především na bahnitých březích nebo přímo v bahně. Video lyskonoha ploskozobého si můžete prohlédnout na Videokanále MOS: <https://www.youtube.com/user/MOS1932/videos>.

Lyskonohové se specializují na sběr vodního hmyzu z vodní hladiny, na níž sedí a svými nohama víří bahno pod sebou. Na rozdíl od ostatních bahňáků mají k plavání speciálně přizpůsobené prsty u nohou. Mají je opatřeny podobnými plo-

vacími blankami jako lyska černá. Podle nich dostali i své zvláštní jméno – lyskonoh. Z jejich ojedinělého výskytu u nás je zřejmé, že u nás nehnízdí, ale jen velmi vzácně se zatoulají v době jarního nebo podzimního tahu. Lyskonohové ploskozobí hnízdí v Arktidě, převážně v tundře na březích sladkých nebo brakických vod. Nejbližší hnízdiště mají na Islandu. Na zimu táhnou až do jižní a západní Afriky, kde zimují na mořské hladině asi 150 km od pobřeží. Ve střední Evropě se objevují velmi vzácně, a to především v souvislosti s extrémními bouřemi na pobřeží Británie. Někteří jedinci jsou velmi silnými větry zavátí až k nám. V Tovačově byl lyskonoh ploskozobý zjištěn již v roce 1997. Zdržel se zde několik dní a poté se pravděpodobně vydal zpět k podřeží Atlantického oceánu. I nyní se dá očekávat, že se u nás zatoulaný lyskonoh nakrmí a brzy se vydá na jihozápad k mořskému pobřeží a odtud na jih do Afriky. Pokud se zdrží do příští soboty, tak jej budou moci pozorovat i účastníci poslední letošní ornitologické exkurze, kterou pořádá Moravský ornitologický spolek na Hradeckém rybníku v Tovačově. Sraz zájemců o pozorování ptactva je v sobotu 9. listopadu od 10.50 hodin u sádek Hradeckého rybníka.

Jiří Šafránek

Foto: Jarmila Kačírková

Video Adolf Goebel: <http://youtu.be/JsM1MHZEsk>

Video Jiří Šafránek: <http://youtu.be/sueTFSUO4NM>

Den seniorů v Tovačově

1. říjen je vyhlášen Mezinárodním dnem seniorů. Město Tovačov a Komise pro rodinu Rady města Tovačova nezapomíná na své seniory a stává se již tradicí, že je při této příležitosti zve na neformální setkání s představiteli města.

Letos jsme vybrali k tomuto setkání středu 23. 10. 2013 a sešli jsme se ve vyzdobených prostorách společenského sálu hasičské zbrojnice v Tovačově.

Starosta a místostarosta města společně s členkami komise pro rodinu přivítali okolo 70 seniorů, kteří si přišli popovídat nejen s nimi, ale hlavně se svými přáteli a kamarády. U chutného občerstvení, které pro nás zajistila již tradičně vinárna Esko bar, a skleničky dobrého vína byla nálada velmi přátelská. K dobré pohodě přispěla i paní Lenka Pazderová z Domova pro seniory v Tovačově, která nám malou praktickou ukázkou procvičování paměti dokázala, že to nemusí být s naší pamětí vždy tak zlé,

jen musíme vědět, jak na to. Hudební program nám zajistily čtyři dámy - seniorky z Dubu nad Moravou, které by mohly být svou energií a vitalitou inspirací pro mnohé z nás.

Bohužel vše pěkné a příjemné vždycky jednou skončí, a tak i naše odpoledne uběhlo

velmi rychle. Máme však velkou radost a vážíme si toho, že naši seniory mají zájem o podobná setkání, a jejich skromnost a vděčnost by měla být často příkladem pro mladší generaci.

Za komisi pro rodinu D.B.

Dětem * Dětem * Dětem * Dětem * Dětem

1. Hádej, hádej, hadači!

Čtyři rohy, žádné nohy, ale přece chodí. Co je to?
Leze, leze po železe, nedá pokoj, až tam vleze. Co je to?
Když to vyhodíš, je to bílé, když to spadne, je to žluté.
Přišel k nám bílý kůň, zalehl nám celý dvůr.

2. Rébusy

+ ky

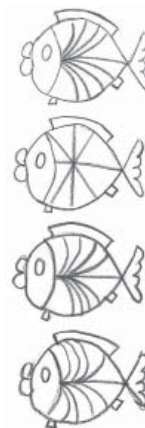
+ ák

3. Najdi sem rozdílů a zakroužkuj je:

Pro nejmenší děti připravila členka zámeckého kroužku Veronika Kocmanová, 7 let

4. Najdi 5 rozdílů:

5. Jedna ze 4 rybiček v akváriu je odlišná, najdi ji a zakroužkuj:

6. Dokresli chybějící půlku vánočního stroměčku:

Růže šípková

*Znám jednu tichou polní cestu
poklady prosté chrání.
Na chudém šípku pro nevěstu
růžička kvete v stráni.*

Pro volné chvíle dětem připravila členka zámeckého kroužku Mariana Kocmanová, 9 let.

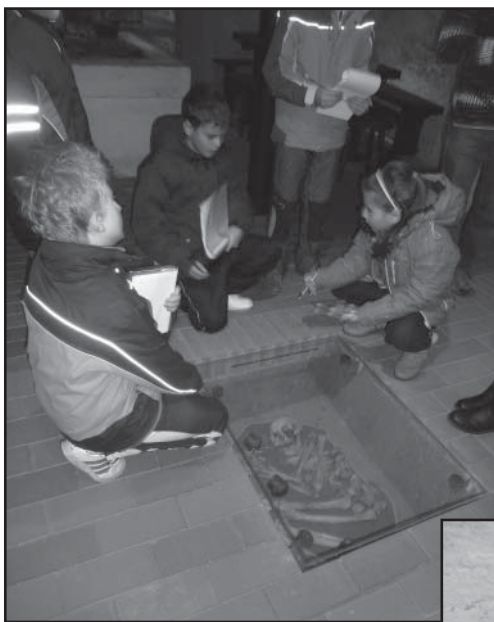
Výprava za archeologickými nálezy v Tovačově a okolí

„Kamkoliv vstoupíme, jde-
me stopu dějin.“ Tacitus

V neděli 17. listopadu se členky a členové zámeckého kroužku vydali do přerovského Muzea J. A. Komenského, aby se seznámili s muzejními sbírkami mapujícími nejstarší dějiny českých zemí. Zaměřili jsme se zejména na světově známou lokalitu Přerov – Předmostí a archeologické nálezy na území Tovačova, Ivaně, Věrovan apod., s nimiž se pak budou děti podrobněji seznamovat na schůzkách kroužku. Prohlédli si také zajímavá historická místa v Přerově (kostel svatého Vavřince, Horní náměstí, Korvínský dům, městské hradby, Komenského mapa Moravy), seznámili se s unikátními nálezy přerovských archeologů z poslední doby (základy kostela sv. Marka a českobratrské školy) a naši výpravu za poznáním jsme zakončili sladkou tečkou v cukrárně na Žerotínově náměstí.

Těší mě, že o.p.s. Tovačovský zámek v roce 2012 souhlasil se vznikem dětského kroužku zaměřeného na regionální dějiny a již druhým rokem podporuje rozvoj zájmu dětí o historii, a jsem ráda, že ani zájem dětí neopadá a že jsme uvítali mezi „zakládajícími“ členy i nové posily.

Mgr. Jitka Pěchová

Tovačovský portál

Během patnácti let svého trvání získal festival Tovačovský portál mnoho podtitulků. Ten počáteční „folkový“ vystřídalo „nejen folkový“, ale čím dál častěji se pro jeho charakteristiku začalo používat „pohodový“, „rodinný“ nebo „vládný“. Ten letošní patnáctý měl podtitul „Best of“ neboli „to nejlepší“. Pro dramaturgii bylo dost těžké vybrat opravdu to nejlepší z patnácti ročníků. Proto byly většinou osloveny kapely, které si vybrali diváci a které si v minulosti odnesly ocenění v podobě dřevorezby portálu Spanilé věže.

Tento článek ale nevzniká za účelem sdělení informací o zdárném průběhu letošního festivalu ani o tom, které kapely vystoupily, dokonce ani o tom, jaká báječná atmosféra po celou dobu panovala. S patnáctým ročníkem byly spojeny nemalé vášně a festival stál přímo před otázkou „být či nebýt“. Proto byl i program koncipován, jako kdyby byl naposledy. A protože jsme nevěděli, zda rada města podpoří konání dalšího ročníku, celý festival probíhal v duchu „loučení“, ale i tiché nevyřčené naděje, že možná....

Já osobně nemůžu hodnotit všech patnáct festivalových ročníků komplexně. U jeho zrodu jsem stála jen coby pozorovatel a festival šel tak nějak „kolem mě“. Do jeho organizace jsem naskočila jako do rozjetého vlaku asi před šesti lety. I když jsem do té doby měla už dost zkušeností s organizací kulturních a společenských akcí, Portál je rozšířil v jiném směru. A změnil rovněž i moje hudební obzory. A i když jsem si do

té doby myslela, že žánr, který zde zaznívá, není mým šálkem kávy, tak i tohle tvrzení musím dnes poopravit. Myslím, že každý, kdo není zcela vyhraněný pro jeden hudební styl, si najde vždy mezi vystupujícími svého favorita, který jej osloví textem, stylem nebo i třeba netradičními hudebními nástroji.

Když se ptám svých přátel, proč na Portál chodí a co se jim na něm líbí nejvíc, tak následuje většinou vzácná shoda a téměř stejné odpovědi. Atmosféra zámeckého parku ve spojení s pohodovou hudbou, ro-

mantika se spaním ve stanu pod Spanilou věží a celková relaxace je pro většinu z nich ta pravá charakteristika, ale také významná část roku, na kterou se těší.

Pro mě je Tovačovský portál řada povinností navíc, dvě téměř probdělé noci, úkoly, ze kterých mi praská hlava, ale také setkání s řadou přátel, které díky Portálu mám a vidím je právě jednou za rok. Díky Portálu také vím, že i v dnešní uspěchané době existují lidé, kteří se dovedou nadchnout pro dobrou věc bez nároku na odměnu, obětují svůj volný čas a stačí jim za to jen jedno kouzelné slůvko „děkuji“.

Portál rozhodně nepatří mezi akce, za které by se mělo město Tovačov stydět, spíše naopak. Pár odpovědí a názorů lze zjistit i od účinkujících, kteří vystupují na řadě festivalů, takže mají možnost srovnání. Alespoň některé si můžete přečíst i prostřednictvím následujících řádků.

Vlna - KOFE@VLNA

Velmi mě potěšilo, když jsme byli osloveni na letošní ročník. S radostí jsme nabídku přijali, i když jsme měli začít už od 14h., kdy jsou většinou ještě festivaly bez lidí. Tady se dělo něco nevídaného, přijeli jsme na místo a už se pomalu hlediště zaplňovalo posluchači. Ve 14h. jsme nastoupili na pódium a před námi seděla už spousta posluchačů nažhavená na muziku, kterou pořadatelé připravili. Program byl hudebně nabitý až do poslední minuty. Jeden z mála festivalů, na který se posluchač může těšit celý rok. Ještě jednou děkujeme za pozvání a držíme palce do dalších ročníků.

Petr Brousil – Bejli

V dnešní době je málo takových komunit, jakou je parta kolem Tovačovského portálu. Parta, kterou jsme - co by kapela, měli možnost poznat na posledních dvou ročnících. Parta, která dělá něco pro své okolí, pro lidi, ze svého přesvědčení a nejen pro peníze.

Uspořádat hudební festival je pěkně tvrdý oříšek a každý, kdo se do něčeho takového pustí, zasluhuje přinejmenším obdiv.

Chápu, že Tovačov není město s velkým rozpočtem, jistě víte, za co peníze utratit. Za sebe si myslím, že podpora podobného podniku je ale dobrou investicí do reklamy a zviditelnění vašeho města. Díky Portálu se o Tovačovu mluví.

Michal Miklánek, Bezefšeho

Opět to byl jeden z nejlepších festivalů sezóny, které jsme letos odehráli. Naše značné sympatie k tomuto festivalu neplynou jen z toho, že naše kapela letos slaví stejných 15 let jako Tovačovský portál.

To, co dělá hudební festival skutečně dobrým a funkčním festivalem, je jeho organizace, dramaturgie a propagace. Zdaleka ne vždy se tyto tři základní věci potkají, což v roli účinkujících za ta léta už velice dobře poznáme. Když to nefunguje, není to pro

kapelu ani diváky nic extra příjemného. O to víc si vážíme akcí, na které se rádi vrací jak diváci, tak kapely, protože je za jedním festivalovým večerem naprosto hmatatelně cítit poctivá práce pořadatelského týmu. Pro takový festival nám není líto 4 hodin cesty tam a 4 zpět. Prostě rádi přijedeme a zahrajeme, protože víme, že tam bude početné publikum, které nám

vydanou energii vrátí bezzbytku. Rádi budeme opět součástí, ať jako kapela nebo jako diváci.

Bc. Miloslav Dohnal, kapela ŠPUNT Přerov

Naše kapela se pohybuje na hudební scéně již bezmála 30 let. Zároveň provozujeme agenturní činnost v oblasti pořádání kulturních akcí právě zaměřených na folkovou muziku. Vzhledem k našim dlouholetým zkušenostem nás překvapuje, že festival takového formátu, jako je Tovačovský portál, bojuje v Tovačově o přežití. Vzhledem k tomu, že naše kapela se v rámci svého působení pohybuje po celé ČR, Polsku i Slovensku, věřte, že můžeme potvrdit, že není člověka, který poslouchá folk a neznal by Tovačovský portál. Není to jen díky nádhernému prostředí tovačovského zámku, ale i díky profesionálnímu přístupu organizátorů, kteří zajišťují bezproblémový chod celé akce. V neposlední řadě však i díky tomu, že dramaturg

festivalu dokáže pokaždé namíchat dramaturgii tak, že přitáhne na každý ročník stovky účastníků. A z vlastní zkušenosti jsem poznal, že spokojených účastníků.

Již několik let jsme pravidelným účastníkem prestižních akcí, jako je Národní finále PORTY, Mezinárodní finále PORTY, Mohelnický dostavník atd., a právě Tovačovský portál považujeme za jednu z těchto prestižních akcí, kde je pro nás čest zahrát a předvést své umění. Díky Tovačovskému portálu a jeho pořadatelům ví spousta občanů této republiky, jak krásné je vaše město.

Lístek, Radek Polívka

Na Tovačovském portálu jsme vystoupili v letech 2002 a 2013. Naše skupina funguje od roku 2001 a někteří z nás se pohybují i v jiných hudebních žánrech. Můžeme tedy srovnávat s ostatními festivaly a v tomto srovnání na Portálu oceňujeme následující věci:

- výjimečné prostředí zámeckého parku - to je velká výhoda oproti festivalům pořádaným na fotbalových hřištích apod.,
- nadprůměrné technické zabezpečení festivalu (kvalitní pódium, zvukař),
- nekomerční charakter - minimum stánků, minimum opilců,
- jasná dramaturgie, která drží stejný směr už od počátků festivalu - podpora mladých kapel, podpora regionálních kapel, žánrově v dobrém slova smyslu lehce konzervativní.

Žádné negativní věci neuvádíme, protože nás opravdu žádné nenapadají. Chtěli bychom i touto cestou poděkovat všem, kdo se o festival zasloužili, a doufáme, že festival bude pokračovat aspoň v současném rozsahu.

Disneyband, Martin Kadlec

Se skupinou Disneyband objíždím české folkové scény a festivaly už od roku 2000. Zahráli jsme si i na těch největších akcích, jako je Colours of Ostrava, Benátská noc, Zahradka nebo Dolánky (Folková noc). Osobně dávám přednost kvalitě před kvantitou a bohužel u výše zmíněných festivalů je to právě a především o kvantitě (byť vrcholy programu jsou vždy hvězdy pair excellence). Je skvělé, že stále ještě existují akce, kde ekonomická stránka „neválčuje“ vše ostatní, včetně dramaturgie a služeb návštěvníkům. Takovou akcí je právě festival Tovačovský portál.

Pro mne osobně tato „štace“ byla velkým relaxem a oddechem. Areál tovačovského zámku je svou atmosférou naprosto ideální ke konání podobné, řekl bych až rodinné akce. Kapely tu mají možnost hrát před

fundovaným a velmi vnímavým publikem a to je velká vzácnost. Žánrových festivalů stále ubývá a i zde už bují rakovina uměleckých marketingových produktů, vlivných manažerů a labelů. Z podií, rádií i televize často slyšíme tytéž přiblblé písničky, které (pokud už jsou česky) przní náš rodný jazyk obrácenými přízvuky, neexistujícími slovními spojeními a plytkým obsahem.

S trochou nadsázky volám po novém „Národním obrození“! Nenechme zajít naši kulturu. Kultivujme naši hudební scénu a nacházejme nové talenty, které mohou být novými hvězdami, bez podpory a vlivu hudebních kmotrů. A začneme třeba u Tovačovského portálu.

Svůj názor zaslala i jedna pravidelná návštěvnice z řad místních, která byla velmi rozčarována, když zjistila, že je možná na posledním ročníku. Její reakci si můžete rovněž přečíst níže.

Letos, jako každoročně, jsme šli s manželem na Portál. Je to v nejbližším okolí jediná akce tohoto druhu a můžeme být na ni pyšní.

Já vím, že každého tato hudba nezajímá, ale rozhodovat o zrušení a finančních prostředcích by měl člověk, který atmosféru Tovačovského portálu zná. Je to v krásném

prostředí, které si vždy chválí všichni účinkující i diváci a mezi diváky najdete všechny generace. Od kočárku až po seniory. Je to akce perfektně zorganizovaná a klidná a pomalu tam neuvidíte jediného opilce. Aspoň po dobu soutěže kapel. Je to celoroční práce pořadatelů. A určitě v dnešní době je potřeba, aby se o nás vědělo. V době, kdy se složitě shánějí peníze na všechno, je nutná propagace našeho města. Co když nás někdy navštíví potenciální sponzor? Je to akce vyhlášená a jezdí na ni lidé z celé republiky. To budeme raději podporovat diskotéky, kde mladí pijí, kouří a fetují a ráno najdeme rozházené popelnice, rozbité výlohy a podobně? Je to podobné jako s pomalováním čekárny na autobusovém nádraží. Také „jen“ umělecký zážitek, který stál nějaké finanční prostředky. V dnešní době plné stresu, kriminality a sociálních nejistot člověk potřebuje odpočinek, odreagování se, vybočení z běžného života, proto si myslím, že není rozumné ukončit to nejlepší, co jsem zatím v Tovačově za 53 let života zažila a každý rok zažívám.

Tovačovský portál byl od prvopočátku koncipován jako festival komorního charakteru. Svým programem a hlavně žánrem, který zde zaznívá, měl podtrhnout

atmosféru neboli „genius loci“ zámeckého parku. Nikdy to neměl být festival megalomanský ani výdělečný. Díky sponzorům byl do určité doby i finančně soběstačný, což už dnes bohužel není pravda a některé výdaje se hradí z městského rozpočtu. A právě tahle skutečnost je trnem v oku některým jeho odpůrcům. Ani já jsem vždy nepatřila k nadšeným návštěvníkům tohoto festivalu, ale i já jsem změnila názor. Proto jsem se snažila napsat pár svých postřehů a pocitů. Nemusíte se mnou nutně souhlasit. Nemusíte mít Tovačovský portál ani rádi. Pokud si ale chcete udělat svůj vlastní názor, tak přijďte. Rada města podpořila konání dalšího ročníku i v příštím roce. 16. srpna 2014 na šestnáctém ročníku Tovačovského portálu v zámeckém parku vás očekáváme a těšíme se. Květa a Arča.

Kvetazaj

Stromy pro Tovačov, aneb kdo vysadil novou lipovou alej v Tovačově

Město Tovačov ve spolupráci s Komisí pro rodinu Rady města Tovačova připravilo v rámci letošního hodového programu akci pro rodiny s dětmi s názvem „Zasadíte si svůj strom“.

Smyslem této akce bylo umožnit rodičům prožít se svými dětmi společné odpoledne v přírodě a při smysluplné činnosti, která přinese radost z vysazení nové lipové aleje v našem městě.

Pátek 27. září 2013 byl krásný slunečný podzimní den a na kynologickém cvičišti se sešlo kolem 150 účastníků, vybavených nejen pracovním náradím, ale i pracov-

ním elánem. Každá rodina obdržela 1 sazenici lípy medonosné a společně dohromady - rodiče, prarodiče a děti - si zasadili svůj strom. Ten si pak děti označily visáčkou se jménem rodiny. Společně tak naše rodiny vysadily 25 nových stromků v areálu kynologického cvičiště. Za dobře odvedenou práci byly děti odměněny čokoládovou medailí a rodiče pamětním listem. Po práci všem vyhládlo, a proto nesměl chybět ani táborový oheň a opékání buřtů.

A tak jedno obyčejné páteční odpoledne splnilo svůj cíl.

Za komisí pro rodinu DB.

6. MORAVSKÉ PUTOVÁNÍ

(Valašská Bystřice – Hážovické Díly – Hutisko – Solanec – 10km, přes Tanečnici 16 km)

Šesté Moravské putování pořádané Ces-
tovní agenturou Blaho, o. s., se uskutečnilo
v sobotu 9. října. Tentokrát jsme se vydali
do Vsetínských vrchů. Naše cesta začala ve
Valašské Bystřici.

Valašská Bystřice je obec v okrese Vsetín,
která leží přibližně 8 km jihozápadně od
Rožnova pod Radhoštěm. Rozlohou je
jednou z největších obcí v České republice.
Obec proslula v minulosti hlavně vý-
robou dřevěného nádobí, nářadí či hraček.
Zvláštností pak byly hračky barvené za-
kuřováním, tzv. čazením, které obyvatelé
prodávali kromě okolí také např. v Prus-
ku a Vídni. Valašská Bystřice je ideálním
místem pro celoroční sportovní činnost,
turistiku, cykloturistiku nebo lyžování.
Přímo v centru obce se pod horou Búřov
nachází ski areál. Na území obce se nachá-
zí mnoho označených i neoznačených tu-
ristických stezek nebo lesních cest.

Počasí toho dne nevěstilo nic dobrého, ob-
časné přeháňky a zamračená obloha – to
byla předpověď meteorologů. Nicméně dle
pravidla „není špatného počasí, je jen špat-
ně oblečený turista“ jsme se vydali podzim-
ní krajinou vstříc novým zážitkům.

Z Valašské Bystřice (od hospody U Per-
nických, 462 m. n. m.) jsme vyšli po čer-
vené značce směr Hážovické Díly (700
m. n. m.). Rovnou pěkně do kopečka, ať
se zahřejeme. Většina oblasti Vsetínských
vrchů spadá do CHKO Beskydy, která byla
vyhlášena v roce 1973 pro své výjimečné
přírodní hodnoty. Oblast je převážně za-
lesněna smrkem, ale vyskytují se zde i
bukové a jedlo bukové porosty. Vlivem
osidlování a mýcením lesů zde vznik-
ly rozsáhlé louky, tzv. polany, které ještě
dnes nesou stopu pastevectví. Těmi jsme
procházeli, pozorovali okolní podzimem

zabarvenou krajinu a obdivovali malebné
chalupy, některé opuštěné, jiné obydlené.
Přes vrchol Díly (750 m. n. m.) jsme došli
k rozcestníku s kapličkou v Hážovických
Dílech. Zde je možnost občerstvit se v ty-
pické dřevěné valašské hospodě, kde si vý-
borně pochutnáte na místních frgálech a
pravé valašské kyselici. Vřele doporučuji!
Z Hážovických Dílů jsme dále šli po mod-
ré značce až k rozcestníku se žlutou znač-
kou. Po té se vydali ti, kteří si nechtěli užít
deštivého počasí a zamířili rovnou do
vesnice Hutisko – Solanec (498 m. n. m.).
Ti odvážlivější se vydali po modré značce
až na Tanečnici, nejvyšší horu na území
Valašské Bystřice (912 m. n. m.) a druhou
nejvyšší horu Vsackých Beskyd. Na se-
verní straně má Tanečnice ještě dva nižší
vrcholy, takže se jí také říká Troják. Dříve
býval vrchol holý a stávala na něm vysoká
dřevěná rozhledna, jako geodetický bod.
Díváme-li se na Tanečnici z dálky, vidíme
její zalesněný kuželovitý vrchol, který nám
připomíná rozevláté sukně tanečnice. Od-
tud zřejmě její název. Pod Tanečnicí pra-
mení řeka Bystřice.

K názvu hory Tanečnice se váže i tato po-
věst: „Za starých časů žila v dřevěné chalu-
pě v nedalekém údolí Brodské stará matka
s dospělou dcerou. Dívka byla do světa,
ráda se bavila a nevynechala v okolí žádnou
tancovačku. Jednou v zimě se konala taneč-
ní zábava v hospodě na Čartáku. Dcera se
chtěla tancovačky také zúčastnit, ale matka
právě churavěla a nechtěla ji pustit. Přesto
dcera v nestřeženém okamžiku na zábavu
utekla. Byla to hezká a šikovná holka, a tak
protancovala celou noc. Ráno se hlubokým
sněhem brodila z Čartáku domů. Tam však
nedošla. Matka ji marně čekala, ale dcery
se nikdy nedočkala. Brzy žalem zemřela.

Teprve na jaře, až sešel sníh, dřevorubci na-
šli tělo nešťastné tanečnice. Protože ji našli
pod vrcholem této hory, lidé začali hoře ří-
kat Tanečnice.“ (www.valasskabystrice.cz)
Celá oblast je vyhledávaná pro své jedi-
nečné přírodní krásy a přitažlivé rekreační
možnosti jak v létě, tak i v zimě. Překrásná
příroda, lidové tradice a původní obyvatel-
lé – Valaši – to jsou Beskydy. Vůbec nám
nevadilo, že chvílemi pršelo. I tak celá tu-
ristická vycházka byla kouzelná. K tomu
přispěly i příjemné barevné tóny, kterých
je podzimní příroda plná, a také kontrast
usychajících listů s proměnlivými barva-
mi okolního lesa. A když se k tomu přida-
ly zajímavé mraky, o pěkné pohledy bylo
postaráno.

Ti, kteří se ještě před koncem roku chtějí
malinko „projít“ a načerpat energii
z přírody, se k nám mohou přidat v sobo-
tu 28. 12. 2013 a vystoupat na „Hanácké
Mont Blank“ Kosíř. Jsou připraveny tyto
trasy:

1. Čechy pod Kosířem – Bunička – Vel-
ký Kosíř - Čechy pod Kosířem (11
km)
2. Čechy pod Kosířem – Slatinice –
Malý Kosíř – Velký Kosíř - Čechy pod
Kosířem (13 km)
3. Čechy pod Kosířem – Velký Kosíř -
Čechy pod Kosířem (5 km)

V pondělí 30. 12. 2013 se také uskuteční
již tradiční předsilvestrovský výšlap na
Brdo. Trasa: Kaminka – Brdo – Bunč –
Kaminka.

Další plánované turistické, lyžařské a jiné
kulturní a společenské akce najdete na
www.klubpoutniku.cz.

Markéta Hajduková

Pozdrav z Austrálie

S přibývajícím věkem se někteří z nás chtějí podělit o své zkušenosti, zážitky nebo vzpomínky. Ti zdatnější zvládnou napsat paměti, někteří své vzpomínky vypráví dětem a vnoučatům. Nedávno mi přišel na první pohled tuctový e-mail, kde mě pisatel žádal o zaslání našeho zpravodaje elektronickou formou. Na druhý pohled byl ale neobvyklý. Ne každý den člověk dostane poštu, kde elektronická adresa končí „tečka au“ (Austrálie). Takhle nějak „virtuálně“ jsem se seznámila s panem Klimešem, který v Tovačově žil v mládí a jehož mnohé vzpomínky se vrací právě sem až z daleké jižní Austrálie, kde se po svých životních peripetiích nakonec usadil. Zaujala mě i jeho nabídka – sepsání jakýchsi pamětí, které nazval jako „emigraci za štěstím“. Možná život emigranta a bývalého Tovačováka zaujme i vás tak, jako zaujal mě, nebo alespoň zůstane u pozdravu z velké dálky. ...

Jan Klimeš se narodil v roce 1944 v září v německém Habeschwerdu a jméno dostal po svém otci, rovněž Janovi. Ten pocházel z Tovačova a do Německa odešel za prací, kde se seznámil s německou dívkou, pozdější Janovou matkou. Rok 1944 byl rokem válečným. Rusové postupovali do Berlína, všechna města, kam vkročili, byla rozbombardovaná a zničená. Proto se rodiče malého Jana rozhodli raději Německo opustit. V těchto místech Jan velmi barvitě líčí cestu z Německa na Moravu, která trvala asi tři dny pěšky v mrazu, o hladu, navíc s malým dítětem posazeným na vozíku s osobními věcmi, dle slov Janovy matky ale raději utéct, než se nechat zastřelit ruskými vojáky.

V Tovačově se ale Janovi rodiče dlouho nezdrželi. Postupně se stěhovali do Vrbna pod Pradědem a Ostravy. Malého Jana ovšem nechali vyrůstat u babičky a dědy v Tovačově. Janovy vzpomínky na dětství je po malých úpravách nutné interpretovat v nezměněné podobě. Jsou to vzpomínky na starý Tovačov, proto jsou přímo citovány:

„Moje babi mi před spaním vyprávěla, jak pracovala jako komorná u Gutmanna, majitele zámku. Děda si po příchodu z Rakouska založil živnost – Kolařství Jan Klimeš.

Dobře si rovněž vzpomínám na lístkový systém. To mi babi dala lístky, abych nakoupil zeleninu u pana Tichého na náměstí, tak jsem šel na nákup, ale na cestě jsem potkal kamarády, kteří hráli – říkalo se na braně, fotbal. Zahrál jsem si a lístky jsem ztratil. Šel jsem se strachem domů a schytl jsem to od babi vařečhou. Ke Špičákům se chodilo pro chleba a rohlíky, ale pro dobrý chleba jsem musel jezdit na kole do Troubek k panu Dlapovi.“

Když chodil Jan do šesté třídy, přišel jeho, jak sám říká, první zlom, a sice útěk z domu.

„Psal se 9. březen 1956, bylo za pět minut tři hodiny odpoledne. Já se rozhodl, že uteču z domu. Rozbil jsem prasátko, vybral 11 korun a šel na autobus do Přerova, pak do Suchdolu n/Odrou, pak do Fulneku a pak do Vrchu, kde bydlel můj táta už s druhou ženou a mými dvěma bratry. Cestování bylo hrozné a končilo skoro mou smrtí umrznutím.“

Asi rok žil u otce. Tyto zážitky popisuje asi takto:

„... Ale moc dlouho jsem do školy nemohl chodit anebo často. Jednak nebyly peníze na autobus každý den a navíc jsme museli pomáhat na poli. Až se stalo, že přišla delegace ze školy a vyhrožovala tátovi, že musím do školy chodit. Tak jsem musel.“

Jeho biologická matka žila tehdy v Ostravě. A tak následoval další útěk k ní, který se ale moc nepovedl. Chlapce odvedli zpět k otci a tam navíc následoval krutý trest.

„Napsal jsem bábince, jestli by mi mohla odpustit a vzala mne zpátky k sobě. Přijela a vzala mne zpátky do Tovačova - domů. Pokračoval jsem od 7. třídy, mým třídním byl pan učitel Klimeš. V 7. třídě, před prázdninami, jsme byli

jako exkurze se školou na prohlídce zámku a pan Bohouš Štéger mě a mé dva kamarády požádal, jestli bychom o prázdninách mohli pomáhat uklízet na zámku. Rádi jsme to přijali všichni tři – já, Vašek Švalbach a Olin Kolda. Vzpomínám, že když jsme končili den, Bohouš vždy našpulil pus a řekl: „Chlapci zítra v osm“. Bylo to tak milé, když na prstech ukázal osm a našpulil pus. Pak jsme si říkali: „Tak chlapci v osm, v osm“.

„Pak už šel můj život v normálních kolejích. Dokončil jsem osmou třídu, zbývalo vybrat si budoucnost. Chtěl jsem být automechanik, ale nevyšlo to. Nakonec jsem vystudoval stavební průmyslovku v oboru prefabrikace v Brně a pracoval jsem v tovačovské Prefě. Věnoval jsem se sportu. Boxoval jsem za juniory OP Prostějov. V roce 1961 zemřel děda a do roku 1963 jsem bydlel jen s bábinkou. V roce 1963 jsem narukoval do Žatce a později mě převeleli do Loun. V Lounech se boxovala první liga. Získával jsem úspěchy a byl jsem v širokém výběru pro Olympijské hry 1964 v Tokiu. Nakonec to ale nevyšlo. Po vojně jsem se sportem přestal. Více jsem byl zainteresovaný v hudbě. Když mi bylo 17 let, seznámil jsem se s kapelníkem O. B. Tovačov - panem Otáhaelem, který mne slyšel bubnovat. Mé první vystoupení bylo v tovačovské sokolovně, kde jsme 1. května 1961 na májové veselici hráli jazz. Ještě než jsem odešel na vojnu, tak jsme založili Dixieland band a hrávali jsme v Uhřetěch na čajích o páté.“

Po vojně se Jan oženil. S manželkou se přestěhoval do Olomouce, ale manželství vydrželo jen 8 let. Potom se rozešli. Druhé manželství trvá už 40 let a dle slov Jana je šťastné. Z těchto dvou svazků má Jan čtyři dcery. Syna jedné z nich jistě znají všichni příznivci fotbalu. Tomáš Kalas, současný hráč anglické Chelsea, je vnukem Jana Klimeše.

„Váženi a milí čtenáři v této kapitole jsem vás chtěl provést svým dětstvím do dospělosti. Nejmilejší vzpomínky, které jsem si uchoval, jsou právě ty na můj milovaný Tovačov. Další budu věnovat své emigraci.“ Protože jsou Vánoce a pan Klimeš je velmi sdílný, zeptala jsem se ještě, jak se vlastně slaví ty australské?

„Co se týká Vánoc, tak je to tady trošku rozdílné. Vánoce (Christmas) začínají už v listopadu. Na několika místech v Adelaide vánočním průvodem, což jsou alegorické vozy s klauny a různými atrakcemi. Já jsem byl v tuto dobu hodně zaneprázdněn, neboť jsem hrával ve 3 dechových kapelách, hlavně ve vojenské, na velký buben a činely. Byla to ozdoba průvodu. Jinak lidé strojí stromečky už v listopadu a večer normálně svítí. 24. prosince každý přinese tajně svůj dárek před půlnocí. 25. prosince ráno všichni běží ke stromečku a rozbalují si dárky. Při tom se pouštějí vánoční melodie a připravuje se jídlo. Pevně je to nadáváný krocan a pečené mořské ryby. Připíje se na zdraví a pak se jde třeba k moři plavat nebo na procházku navštívit různé atrakce. Teploty v tuto dobu dosahují kolem 40° C. V lednu a únoru se teplota zvyšuje až na 45 – 47° C. To je tak vše o Vánocích v Austrálii.“

Kvetazaj a Jan Klimeš

Novinky z knihovnického pultu

Follett, Ken: Století - Pád titánů 1, Zima 2

První část historické ságy, v níž autor poutavým a zároveň napínavým způsobem mapuje fiktivní osudy několika rodin v různých částech světa, jež byly dramaticky poznamenány moderními dějinami. Na scéně se odehrávají životní cesty příslušníků britské a německé aristokracie v době první světové války. V dalším dílu pětice navzájem spřízněných rodin vstupuje do doby obrovského sociálního, politického a hospodářského chaosu počínajícího vzestupem třetí říše, přes krvavé události ve Španělsku a velká dramata druhé světové války. *Tento strhující a fascinující román Kena Folletta se stal mezinárodní literární senzací stejně jako předchozí díla „Píliře země“ a „Na věky věků“.*

Brown, Dan: Inferno

Dan Brown se vrací s novým thrillerem, který je pokračováním světových bestsellerů - **Šifra mistra Leonarda, Andělé a démoni a Ztracený symbol**. Protagonista Robert Langdon se tentokrát ocitá v srdci Itálie, kde studuje záhadami a tajemstvími opředený Dantův rukopis „Peklo“ (Inferno). Klíč k nezodpovězeným otázkám je skryt mezi řádky rukopisu a Langdon se opět vrhá do boje s časem, aby odvrátil zkázu, která světu hrozí. *Ve svých románech autor mistrně spojuje nejzajímavější záhady historie umění s tajemnými symboly a šiframi.*

De la Motte, Anders: Game – Vítejte ve hře

Tricetiletý Henrik Pettersson, zvaný HP, se vrací z nočního tahu stockholmskou podzemní dráhou domů. Na sedadle proti němu leží mobilní telefon, který po chvíli zabliká a vyzve ho esemeskou ke vstupu do hry. Naivní Henrik neodolá, přestože zpráva ho varuje, aby si vše pořádně rozmyslel. Za první splněný úkol obdrží na účet finanční odměnu. Díky další dobře odvedené práci získá přístup na svůj herní profil a zjistí, že už ho podporuje menší fanklub. Zadání jsou stále nebezpečnější, částky v dolarech stále lákavější a HP netuší, že brzy půjde i o životy jeho blízkých. *Nejlepší švédský kriminální thriller o moderních IT technologiích, nabité akcí, překvapivými zvraty a nečekanými rozuzleními.*

Nesbo, Jo: Švábi

V jednom bangkokém nevěstinci je nalezen norský velvyslanec, který má v zádech nůž a v aktovce pedofilní pornosnímky. V Oslu vypuká na ministerstvu zahraničí panika a je bezpodmínečně nutné zabránit politickému skandálu. Vyšetřovatel Harry Hole nasedá do letadla, aby společně s thajskou kolegyní tento případ co nejdříve vyřešil. Brzy se ukazuje, že nejde jen o náhodnou vraždu a následné rozuzlení je více než překvapující.

Vondruška, Vlastimil: Přemyslovská epopej - Král básník Václav IV.

Závěrečný díl ságy o jedné z nejslavnějších epoch českých dějin, o době velkých přemyslovských králů. Začíná koncem vlády Přemysla II. Otakara, vypráví o vládě Václava II. a vraždě jeho syna Václava III. Král Václav II. byl zajímavou osobností, v dějinách možná trochu nedocenenou. Za jeho vlády se vytvořil model stavovského státu s přesnou dělbou odpovědnosti mezi panovníkem a šlechtou.

James, E. L.: Padesát odstínů svobody 3.

Ve chvíli, kdy se Anastasia Steeleová poprvé setkala s mladým úspěšným podnikatelem Christianem Greyem, netušila, jak moc se jí

změní život. Musela se naučit sdílet s ním jeho životní styl, který jí nikdy nebyl vlastní, a Christian zase musel překonat svou posedlost kontrolou a vypořádat se se svými vnitřními démony. Nyní, když jsou konečně spolu, prožívají nekonečnou lásku a zdá se, že jim nic nechybí. Pak ale zasáhne osud a před Anastasií vyvstávají její nejhorší noční můry...

Vandenberg, Philipp: Kejklířova žena

Příběh se odehrává v r. 1525, kdy jen pár dní před složením věčné přísahy prchá novicka Magdalena z kláštera. V nouzi se připojí ke skupině kejklířů, v jejímž čele stojí Velký Rudolfo, nejslavnější provazochodec na světě. Podmanivý muž obklopený obdivem cti-telek Magdalenu od prvního okamžiku okouzlí. Navíc je záhadný Rudolfo členem tajemného spolku, který stráží největší mystéria lidstva. Při jednom výstupu na mohučský dóm se ale Rudolfo zřítí a zemře. Magdalena je přesvědčená, že se stal obětí komplotu a vydává se po nebezpečné stopě...

Ebertová, Sabine: Sen porodní báby 5.

Thomas, syn porodní báby Marty, se na podzim roku 1191 vrací z křížové výpravy zbaven všech iluzí. Doma však také nenachází klid a když markrabě zaútočí na svého bratra Dietricha, po jehož boku Thomas ve Svaté zemi bojoval, nezbyvá jiná možnost než opět sáhnout po zbraní. Situace se jeví jako bezvýchodná, proto musí Dietrich uzavřít účelové spojenectví podmíněné zasnoubením s jistou šlechticnou. Pro Dietricha je to těžké dilemma, neboť již dávno tajně miluje Martinu dceru Kláru...

Žák, David Jan: Návrat krále Šumavy

Životopisný román o nepolapitelném převaděči, který se stal předobrazem Krále Šumavy a vychází z jeho vlastních vzpomínek, svědectví pamětníků i archivních dokumentů. Jedná se o dosud nejrozsáhlejší literární rekonstrukci příběhu muže, který po válce nejprve pomáhal chránit hranici v policejní uniformě tehdejšího Sboru národní bezpečnosti, ale po únoru 1948 se stal jeho nejobávanějším soupeřem.

Fitzgerald, Francis Scott: Velký Gatsby

Vrcholné dílo z období, které autor označil jako „jazzový věk“, přináší milostný příběh z lepší společnosti. Píše se rok 1922 a v New Yorku, v dekadentním semeništi lehkých mravů, nablýskaného jazzu, podloudných obchodníků a strmě rostoucích akcií, začíná jaro. Sem v honbě za svým „americkým snem“ přijede rádoby spisovatel Nick Carraway a usadí se v sousedství záhadného milionáře Jaye Gatsbyho, v jehož vile se konají nekonečné večírky. Kolem Gatsbyho krouží také Nickova krásná sestřenice Daisy a její urozený manžel Tom Buchanan. Tragický příběh nenaplněné lásky uchvátí nejen čtenáře, ale i diváky stejnojmenného filmu, ve kterém byl do hlavní role obsazen Leonardo DiCaprio.

Gideonová, Melanie: Manželka 22

Manželství je někdy jako bludiště, ve kterém ztratíme jeden druhého a nebo i sami sebe. Po téměř dvaceti letech si Alice s manželem neměli co říct a při pomýšlení, že ji čeká ještě celá druhá půlka života pocítila beznaděj. A pak se jednoho dne v její mailové schránce objevila výzva k účasti na anonymním internetovém průzkumu a ani ve snu jí nenapadlo, jak zásadně to změní její život. Předtím to byla Alice Buckleová, manželka a matka, učitelka dramatu a nadše-

ná uživatelka Facebooku, který byl pro ni víceméně jediným spojením se světem mimo rodinu a práci. Teď je ale účastníci průzkumu s přezdívkou Manželka 22. A nějak se stalo, že její korespondence s Tazatelem 101 nabrala nečekaně osobní tón. Brzy ji čeká rozhodnutí, které zásadně ovlivní její rodinu i manželství, celý dosavadní život. Zjistila totiž, že když se někomu opravdu upřímně svěří, může to být nečekaně účinné afrodiziakum.

Van Gulik, Robert: Fantom chrámu (Příběhy soudce Ti)

Detektivní příběh se odehrává v odlehleém okrese mocné říše Ťiang. Na zalesněném konci stojí po staletí budhistický chrám, ve kterém je spácháno několik brutálních a záhadných vražd. Vypráví se, že oběti má na svědomí „fantom chrámu“. Na soudce Ti čeká složitý případ, ve kterém mu významně pomáhá seržant Ma Žung, dcera Krále žebráků a krví napsaná zpráva jedné mladé dívky. Celé vyprávění je dokresleno životem v chudinských i bohatých čtvrtích Číny 7. století.

Grossman, Vasilij: Život a osud

Historická epopej líčí na pozadí „velkých dějin“ životy několika desítek postav, které jsou více či méně spjati s rodinou Šapošnikovových a svými osudy nás zavádí do různých míst - ruských měst, ke stíhacímu leteckému pluku, tankovému praporu na Urale, do židovského ghetta, německého koncentračního tábora či nechvalně proslulé věznice Lubjanka. Autor zachycuje klíčové osudy druhé světové války v sovětském Rusku a nemilosrdně kritizuje Stalinův vládnoucí režim. Tuto románovou kroniku stihnul stejný osud jako ostatní „nepohodlné“ knihy, byla zabavena KGB a poprvé vyšla až o 20 let později v Lausanne. Od tohoto okamžiku se stala celosvětovým bestsellerem a po právu si zasloužila označení „Vojna a mír 20. století“

Tučková, Kateřina: Vyhnání Gerty Schnirch

V noci 30. 5. 1945 je Gerta Schnirch, matka několikaměsíční dcerky, jen s osobními věcmi „odsunuta“ s ostatními brněnskými Němci směrem na Vídeň. Vyčerpávající pochod končí v Pohořelicích, kde mnoho vyhnanců podlehne epidemii tyfu a úplavice. Gerta a některé německé ženy se zachrání při vykonávání nucených prací na jižní Moravě, kde setrvávají i po skončení transportů. Po znovuzískání československého občanství se vrací do Brna, ve kterém vychovává svou dceru a zároveň prožívá další bouřlivé události té doby. Kromě bolestných otázek viny, odplaty a odpuštění mezi Čechy a Němci se zde odehrává i složitý vztah matky a dcery, jenž je deformován společenským omezením, obtížnou komunikací a generačním nepochopením.

Harden, Blaine: Útěk z tábora č. 14

Pracovní tábory pro politické vězně existují v Severní Koreji mnohem déle než ruské gulagy a podle odhadů v nich žije v otřesných podmínkách více než 200 000 lidí. Sin Tong-hjok se narodil v roce 1982 v Kaechonu, v táboře pro politické vězně, který leží asi 75 kilometrů od Pchjongjangu. Bratři Sinova otce kolabovali za války s Jihokorejci a za to pykají tři generace celé rodiny. Sin trpěl po celou dobu svého věznění podvýživou, paže má zkrivené namáhavou prací a záda zjizvená popáleninami z doby, kdy ho mučili ohněm. Nohy má od kotníků po kolena znetvořené a spálené od elektrického plotu z ostatních drátů, které však přesto nedokázaly zabránit chlapcovu útěku. Sinovi se podařilo najít v opuštěné chatrči starou vojenskou uniformu, díky níž splynul s ostatními stejně nuzně oděnými Severokorejci. Trvalo mu dva roky, než se dostal do Jižní Koreje. V současnosti žije v Kalifornii, kde pracuje jako vyslanec pro organizaci, která bojuje za svobodu v KLDK.

King, Stephen: Zhubni

Úspěšný advokát Billy Holleck je spokojen se svým životem a jediné, co ho trápí, je výrazná nadváha a riziko infarktu. Jednoho dne, kvůli vlastní nepozornosti, srazí autem cikánku a její otec nad ním vznesne kletbu prostřednictvím jediného slova „Zhubni!“. A tak se i stane. Během krátkého období Billy ztratí téměř třetinu své váhy a hubnutí neúprosně pokračuje...

Calabro, Rossella: Padesát stínů Adama

Mr. Grey je hlavním hrdinou knižní události desetiletí – trilogie „Padesát odstínů šedi, temnoty a svobody“. Je krásný, bohatý, citlivý, tajemný a vzrušující, ale o jeho existenci můžeme pochybovat. A co Adam? Ten existuje jako náš manžel – přítel – milenec, kterého máme běžně před očima. Často má k dokonalosti Mr. Greye daleko, ale přesto je schopen nás pobavit, potěšit a probudit v nás lásku. *Tato autorčina kniha se v Itálii stala bestsellerem a nyní vychází téměř ve všech evropských zemích.*

Viewegh, Michal: Můj život po životě

Osmého prosince 2012 praskla Michalu Vieweghovi aorta. V nemocnici ho půl hodiny marně oživovali a nakonec se rozhodli pro velmi riskantní operaci. A Michal proti všem předpokladům nejen přežil, ale o necelý rok později vydává novou, svou pětadvacátou knihu. Pokouší se v ní zachytit, jak vypadá život člověka s těžce poškozeným mozkiem, člověka, který by měl být šťastný, že zůstal naživu... ale jde mu to jen stěží. Celý jeho dosavadní život se ocitl v troskách, je zcela odkázán na péči nejbližších. Není divu, že ho až příliš často napadá, jestli by nebylo lepší... Ale je tu psaní, které ho drží při životě.

Svěrák, Zdeněk: Po strništi bos

„Není to kronika mého dětství ani naší rodiny, chtěl jsem, aby to byla krásná literatura. V knížce vyprávím o tom, jak byl malý kluk přesazen z města na venkov a co to udělalo s jeho duší. Jsem to já a nejsem to já. Je to mozaika, v níž jsou některé kamínky pravé a jiné přidané. Ale vy byste neměli poznat, který je který“ (Zdeněk Svěrák).

Deveraux, Jude: Pod maskou měsíce

Další z příběhů obyvatel městečka Edilean. Sophii Kincaidovou opustí její přítel a tak přijme pozvání své kamarádky z univerzity Kim Aldredgeové do Edileanu. Koušek od cíle se jí však porouchalo auto a tak byla nucena dojet do městečka pěšky. Po cestě ji málem srazil řidič sportovního automobilu a Sophie si ohledně jeho chování nebere servítky. Tehdy ještě netuší, že to byl doktor Reede Aldredge, kterému svou neohrožeností a krásou obrátila jeho zahořklý a stereotypní život naruby.

Lustig, Arnošt: Colette

Esence ženy – někdy skryté, jindy vyřčené, ale vždy více či méně přítomné téma knih Arnošta Lustiga. Ve svém pozdním díle nechává autor tento námět zaznít plnou silou. Jak jsme však již u tohoto spisovatele zvyklí, nejedná se o útěšnou oslavu ženské krásy. Lustigovy hrdinky jsou o své ženství krutě připravovány, musejí o ně bojovat v extrémním prostředí fašistických koncentračních táborů, kdy tvář v tvář smrti nabývají ženská krásy, láska a něha zcela nečekaných rozměrů. Colette Cohenová, devatenáctiletá belgická židovka, je zmíněná mezi hlubokým milostným citem a brutálním sexuálním násilím. Dvě podoby lásky tak odlišné a tak podobné jako pravda a lež. Milostný příběh z prostředí osvětimského lágru je tak i příběhem o zmatení všech lidských hodnot, kdy je jen tenká hranice mezi dobrem a zlem, pravdou a lží, láskou a nenávistí. *Film režiséra Milana Cieslara v hlavní roli s J. Mádlem, B. Kodetovou-Šporclovou a O. Vetchým.*

Tovačovský kamelot

Bauer, Jan: Císařova poslední vůle

Pražský arcibiskup Jan z Jenštejna tvrdí, že král Václav IV. sedí na trůnu neprávem. Jeho otec, císař Karel IV., prý před smrtí zanechal poslední vůli, podle níž měl být nástupcem jeho levoboček Jindřich. Václav se pokusí arcibiskupa zajmout, ale ten uprchne a v rukou králových pochopů se ocitne vikář Johánek z Pomuku. Třebaže je umučen k smrti, o tajemném levobočkovi nic neprozradí. Po Jindřichovi pátrá i podkomoří Zikmund Huler a ze zcela jiných důvodů i rychtář Jakub Protiva s mnichem Blasiem. Kdo z nich bude rychlejší a odkryje identitu Jindřicha?

poklidného Suffolku, kde jsou ideální podmínky pro Kenovu vášeň k jachtaření. Zoe odchodem na venkov nadšená není, obzvláště když nabývá nepříjemný pocit, že v novém domově nejsou sami. Když se postupně seznámí se starousedlíky, tak z jejich vyprávění zjistí, že blízké budovy byly v minulosti součástí hospodářského zázemí nedalekého zámku. Místo má však mnohem starší historii, která sahá až k r. 865, kdy zde stála dřevěná anglosaská pevnost a pradávne pohřebiště, které společně s řekou skrývá temné a krvavé tajemství.

Výběr z dalších nových titulů je k dispozici na webu knihovnatovacov.cz

Erskinová, Barbara: Řeka osudu

Bezdětní manželé Ken a Zoe se odstěhují z rušného Londýna do

Příjemné chvíle s pěknou knížkou přeje knihovnice

Lenka Pazderová

Pozvánky

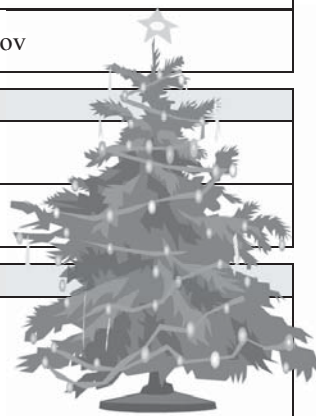
ADVENTNÍ KALENDÁŘ 2013

Přehled kulturních, sportovních a církevních akcí v Tovačově v době adventu

Datum	Čas	Kulturní akce	Místo konání
1. 12.	17.00 hod.	Rozsvěcení vánočního stromu Koncert Pavla Nováka	Náměstí Tovačov
5. 12.	16.00 hod.	Mikulášování MO ČSSD a KRPŠ Tovačov	zámecký park zámku Tovačov
6. 12.	16.00 hod.	Mikulášská nadílka Klub dětí a mládeže	Klubovna pro děti a mládež
6. 12. 7. 12.	8 – 17 hod. 8 – 17 hod.	Prodejní a prezentační výstava prací žáků SŠ řezbářské Tovačov	SŠ řezbářská, Tovačov
8. 12.	18.00 hod.	Zapalme svíčku, koncert Dlouhá cesta, o.s.	kostel sv. Václava
10. 12.	14.30 hod.	Vánoční koncert ZUŠ Tovačov	Klub seniorů Tovačov
11. 12.	18.00 hod.	Česko zpívá koledy Klub seniorů, Vinárna Esko	Náměstí Tovačov, Vinárna ESKO
12. 12.	16.00 hod.	Vánoční koncert ZUŠ Tovačov	ZUŠ Tovačov, koncertní sál
18. 12.	16.00 hod.	Vánoce s Muzikou ZUŠ Tovačov	ZUŠ Tovačov, koncertní sál
21. 12.	20.00 hod.	Předvánoční castle párty KS-CT, o.s.	sportovní hala Tovačov
22. 12.	16.30 hod.	Vánoční koncert Přerovského komorního orchestru, PKO	kostel sv. Václava
21. 12. 22. 12.	10 – 16 hod. 10 – 16 hod.	Vánoční jarmark s prohlídkou zámku Město Tovačov	zámek Tovačov
31. 12.	23.00 hod.	Vítáme nový rok 2014 Město Tovačov	Náměstí Tovačov

Datum	Čas	Sportovní akce	Místo konání
30. 12.	8.00 hod.	Turnaj mužů v sálové kopané TJ Sokol Tovačov	sportovní hala Tovačov
01. 01.	13.30 hod.	Novoroční výšlap TJ Sokol Tovačov	sportovní hala Tovačov

Bohoslužby ve farním kostele sv. Václava v Tovačově			
24. 12.	22.00 hod.	Půlnoční mše svatá	kostel sv. Václava
25. 12.	08.30 hod.	Slavnost Narození Páně	kostel sv. Václava
26. 12.	08.30 hod.	Svátek svatého Štěpána	kostel sv. Václava
01. 01.	08.30 hod.	Novoroční mše svatá	kostel sv. Václava

Rozsvícení vánočního stromu s Pavlem Novákem

Kdy: v neděli 1. prosince 2013 od 17.00 hod.

Kde: na náměstí v Tovačově

Co se bude dít:

- vystoupení Pavla Nováka se skupinou Family
- krátký pozdrav starosty města
- občerstvení ve stáncích KRPŠ
- zahájení adventního programu v Tovačově

van Gansewinkel

Pozvánka na prodejní a prezentační výstavu žáků Střední školy řezbářské Tovačov

Dovolujeme si Vás pozvat na tradiční prezentační a prodejní výstavu prací žáků oboru umělecký řezbář a truhlář pro výrobu nábytku. Výstava se bude konat 6. – 7. prosince 2013 v areálu školy na Nádražní ulici č. 146 v době od 8.00 do 17.00 hod.

Pozvánka na vánoční vystoupení dětí ze Základní umělecké školy v Tovačově

10. 12. 2013 Vystoupení v Klubu seniorů v 14.30 hodin
12. 12. 2013 Vánoční žákovský koncert v 16.00 hodin – sál ZUŠ
18. 12. 2013 Vánoce s Muzikou, Muzičkou a komorními soubory
v 16.00 hodin – sál ZUŠ

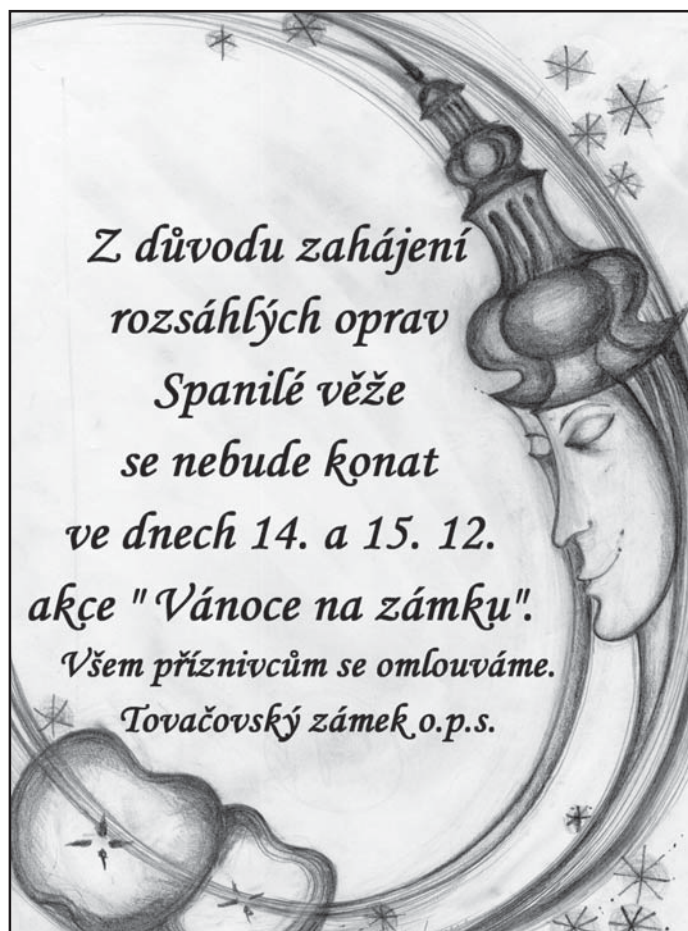
Klidné prožití vánočních svátků a v roce 2014 jen samé krásné
hudební zážitky přeje kolektiv učitelů ZUŠ v Tovačově.

**Dlouhá cesta o.s. vás zve
na koncert**

MICHALA PUSTAYE
8.12.2013
18.00
kostel sv. Václava, Tovačov

vstupné dobrovolné

Z důvodu zahájení rozsáhlých oprav Spanilé věže se nebude konat ve dnech 14. a 15. 12. akce "Vánoce na zámku". Všem příznivcům se omlouváme. Tovačovský zámek o.p.s.

Adventní koncert

22. 12. 2013 v 16.30 hod.
v kostele sv. Václava
v Tovačově

V podání
Přerovského komorního orchestru
zazní skladby
A. Vivaldiho, T. Albinoniho, H. Purcella,
G. Ph. Telemanna, T. N. Koutníka
Umělecká vedoucí Alena Holčáková

Vstupné dobrovolné

Na akci se finančně podílí
statutární město Přerov

Okrašlovací spolek tovačovský
vás co nejsrdečněji zve na již šestnáctý

ZÁMECKÝ BÁL

kteřý se uskuteční v sobotu 18. ledna 2014
ve sportovní hale Tovačov.

K tanci vám bude hrát
kapela MAJBEND,
vystoupí
skupina Arrhythmia

Pro labužníky budou přichystána
vybraná jídla a připraveny kvalitní nápoje.

Bohatá tombola:
VYHLÍDKOVÝ LET
HORKOVZDUŠNÝM BALONEM
a jiné hodnotné ceny.

Na Vaši účast se těší pořadatelé.

Pozvánka na tradiční:

**Kanci
paní
nadlesní**
Live music
www.kanci.net

18. HANÁCKÉ BÁL

sportovní hala v Tovačově

8. ÚNORA 2014

„Nástěnný kalendář města Tovačov pro rok 2014 v prodeji“

TOVAČOV

LEDEN

Po	6 13 20 27
Út	7 14 21 28
St	1 8 15 22 29
Čt	2 9 16 23 30
Pá	3 10 17 24 31
So	4 11 18 25
Ne	5 12 19 26

ÚNOR

Po	3 10 17 24
Út	4 11 18 25
St	5 12 19 26
Čt	6 13 20 27
Pá	7 14 21 28
So	1 8 15 22
Ne	2 9 16 23

BŘEZEN

Po	3 10 17 24 31
Út	4 11 18 25
St	5 12 19 26
Čt	6 13 20 27
Pá	7 14 21 28
So	1 8 15 22 29
Ne	2 9 16 23 30

DUBEN

Po	7 14 21 28
Út	1 8 15 22 29
St	2 9 16 23 30
Čt	3 10 17 24
Pá	4 11 18 25
So	5 12 19 26
Ne	6 13 20 27

KVĚTEN

Po	5 12 19 26
Út	6 13 20 27
St	7 14 21 28
Čt	1 8 15 22 29
Pá	2 9 16 23 30
So	3 10 17 24 31
Ne	4 11 18 25

ČERVEN

Po	2 9 16 23 30
Út	3 10 17 24
St	4 11 18 25
Čt	5 12 19 26
Pá	6 13 20 27
So	7 14 21 28
Ne	1 8 15 22 29

ČERVENEC

Po	7 14 21 28
Út	1 8 15 22 29
St	2 9 16 23 30
Čt	3 10 17 24 31
Pá	4 11 18 25
So	5 12 19 26
Ne	6 13 20 27

SRPEN

Po	4 11 18 25
Út	5 12 19 26
St	6 13 20 27
Čt	7 14 21 28
Pá	1 8 15 22 29
So	2 9 16 23 30
Ne	3 10 17 24 31

ZÁŘÍ

Po	1 8 15 22 29
Út	2 9 16 23 30
St	3 10 17 24
Čt	4 11 18 25
Pá	5 12 19 26
So	6 13 20 27
Ne	7 14 21 28

ŘÍJEN

Po	6 13 20 27
Út	7 14 21 28
St	1 8 15 22 29
Čt	2 9 16 23 30
Pá	3 10 17 24 31
So	4 11 18 25
Ne	5 12 19 26

LISTOPAD

Po	3 10 17 24
Út	4 11 18 25
St	5 12 19 26
Čt	6 13 20 27
Pá	7 14 21 28
So	1 8 15 22 29
Ne	2 9 16 23 30

PROSINEC

Po	1 8 15 22 29
Út	2 9 16 23 30
St	3 10 17 24 31
Čt	4 11 18 25
Pá	5 12 19 26
So	6 13 20 27
Ne	7 14 21 28

2014

Tovačov
město pod Spanilou věží

Inzerce

RNDr. Milan Vymazal nabízí

KURZY ANGLIČTINY

pro dospělé pro mládež pro firmy

pro začátečníky pro mírně i více pokročilé

Délka trvání kurzu: 17 týdnů.

Počet vyučovacích hodin: 34 (1x týdně 90 min.).

Zahájení: leden 2014.

Časy a dny: Budou upřesněny podle požadavků posluchačů

Místo konání: ZŠ Tovačov, případně ve firmách.

Ceny: 1650,- Kč za standardní kurz (8 až 12 posluchačů),

2250,- Kč za speciální kurz (4 až 7 posluchačů).

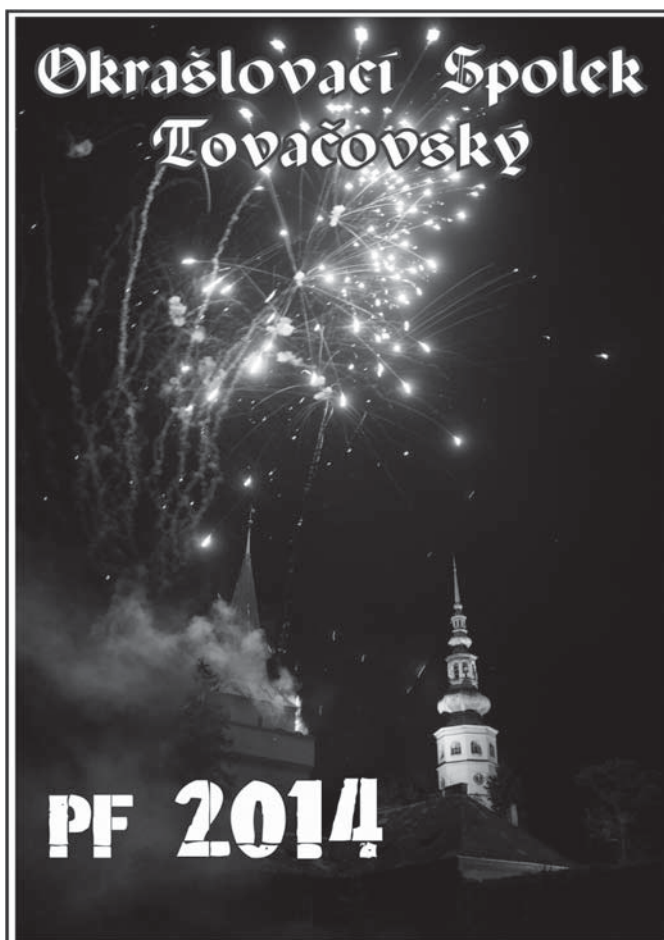
Kontakt:

RNDr. Milan Vymazal, Dvořákova 529, 751 01 Tovačov

mobil - 777 019 604

email - mili.tovacov@tiscali.cz

- Dlouholetá praxe ve výuce všech věkových skupin.
- Velké zkušenosti s přípravou na mezinárodní zkoušky.
- Trpělivý a přátelský přístup.

KOUPÍM LES (PŘÍP. DŘEVO), LOUKY,

POLE, PASTVINY. NAD 1 HA.

PLATBA V HOTOVOSTI.

NÁKLADY NA SMLOUVY,

ODHAD ATD. UHRADÍM.

SOLIDNÍ JEDNÁNÍ.

TEL: 732 210 288.

Nejlepší hudební výběr!

Redakční rada Tovačovského kamelotu pracuje v tomto složení:

Květa Zajícová, odpovědný redaktor, e-mail: kvetazaj@seznam.cz

Mgr. Jitka Pěchová, redaktor, e-mail: jipekamelot@seznam.cz

Mgr. Jitka Lehká, redaktor

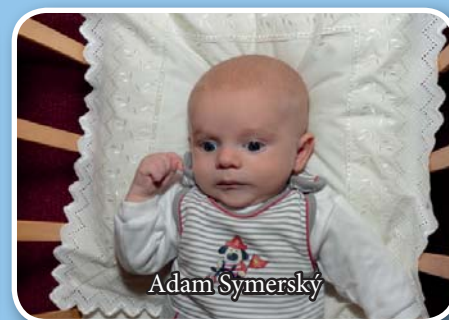
Mgr. Veronika Zavadilová, redaktor

PhDr. Marta Sedlářová, jazykový korektor

Uzávěrka dalšího čísla bude 24. 1. 2014, příspěvky můžete zasílat elektronicky na uvedené e-mailové adresy nebo je odevzdat na sekretariátě MěÚ Tovačov nebo vhodit do schránky se štítkem Tovačovský kamelot umístěné v průjezdu radnice. Tovačovský Kamelot zaregistrovaný OÚ pod číslem PR 48 vydává MěÚ Tovačov, Náměstí 12, vychází 5x ročně v nákladu 350 ks, tisk: Vydavatelství Brázda, Brěclav.

Vítání občánků

V sobotu 12. října 2013 bylo do svazku města Tovačova přivítáno 9 dětí – tři děvčata a šest chlapců.

Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky * Myšlenky

Hledám člověka.

Mnoho si člověk přeje a přece potřebuje málo.

Každý člověk nosí v sobě hvězdu, a jenom na něm záleží, bude -li dobrá nebo špatná.

Člověk si nemá stýskat na svou dobu. Doba je zlá; nuže, jsme tu, abychom ji zlepšili.

Teď když jsme se naučili létat v povětří jako ptáci a potápět se jako ryby v moři, zbývá už jen jediné: naučit se žít na zemi jako lidé.

Člověk může všechno, jen sám před sebou neunikne.

Jestli se domníváš, že celý svět je špatný, pak si uvědom, že se skládá i z lidí, kteří jsou takoví jako ty.

Lidé dnes znají cenu všeho, ale hodnotu ničeho.

Diogenes

Johann Wolfgang Goethe

Jean Claude Baudoin

Thomas Carlyle

George Bernard Shaw

Franz Kafka

Móhandás

Karamčand Gándhí

Oscar Wilde